Nr. 137 (15.216). Lwów, niedziela 18. czerwca 1939. Rok LX.
Ч. 137 (15.216). Львів, неділя 18. червня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060
Банку Чеських Леґіов Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . 30.00 „
річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Мадяри дають Карпатській Україні московську автономію.

МАДЯРСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ ГУБЕРНАТОРОМ. „РУССКАЯ ПРАВДА" ОФІЦІЙНИМ ЩОДЕННИКОМ.

(Телефоном із Варшави).

ВАРШАВА, 16. 6. Сюди наспіла сьогодні приватним шляхом із Будапешту вістка, за якою мадярський уряд випрацював остаточно законопроект, себто підстави т. зв. автономного управління Карпатської України, що його ухвалить, очевидно без спротиву мадярський парлямент.

НА ЧОЛІ АДМІНІСТРАЦІЇ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ СТОЯТИМЕ ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОР, ЯКИМ РЕГЕНТ ГОРТІ ПРИЗНАЧИТЬ ОДНОГО З МАДЯРСЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ. ПРИ ГУБЕРНАТОРІ ІСНУВАТИМЕ ПРИБІЧНА РАДА, ЗЛОЖЕНА З ПРИЗНАЧЕННЯ БУДАПЕШТУ.

ОДНОЧАСНО МАДЯРСЬКИЙ УРЯД ПРИЙНЯВ ЗАСАДНИЧУ ПОСТАНОВУ, ЩО НА ЇЇ ПІДСТАВІ ВІН ОПРОКИНУВ ДОТЕПЕРІШНЮ КОНЦЕПЦІЮ КАРПАТО-МАДЯРОРУСИНІЗМУ, ЗАТЕ ЯК ОБОВЯЗУЮЧУ ВВЕДЕНО РОСІЙСЬКУ ЛІТЕРАТУРНУ МОВУ. ВОНА ОБОВЯЗУВАТИМЕ В АДМІНІСТРАЦІЇ, МІЖ ІНШИМ ВСІ НАПИСИ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ БУДУТЬ РОСІЙСЬКІ. Від 1. 7. ц. р. почне виходити в Ужгороді великий щоденник „Русская Правда".

Такий несподіваний оборот справи, як кажуть, викликав деяке збентеження навіть серед фенциківців і бродіївців. Наведена вістка викликала у Варшаві враження хочби тому, що від двох тижнів ціла краєва і закордонна російська преса била на тривогу, добачуючи за Карпатами відродження Українізму. Варшавські політичні кола, як теж закордонні кореспонденти не вміють досі пояснити того непередбаченого мадярського ходу. КТВ

—o—

Стратеґія Берліна, Риму і Токіо.

ПАРИЖ, ПАТ. Бльокада Тієнтсіну викликує далі велитенське зацікавлення. Дипльоматичний редактор „Пті Парізієн" пише: Події на Далекому Сході кажуть здогадуватись, що німецька дипльоматія розтягає свої щупальці аж до Японії. Токіо використовує труднощі в Европі, щоб нарушити інтереси і підкопати авторитет білої раси в Азії. Має надію, що ось так забезпечить собі панування над Китаєм. Ця тактика може виявитись рисковною і може затіснити вузли між усіми великодержавами білої раси, що межують з Тихим океаном, що викликалоб поважні клопоти для Японії. Тому у світлі подій у Тієнтсіні — пише „Пті Парізієн" — договір між В. Британією, Францією та СССР, тепер куди більше необхідний між раніше. Отже можна сподіватись, що Москва це зрозуміє так добре, як це вже зрозумів Льондон і Париж. „Евр" пише: Це дійсно стратеґія Берліна, Риму і Токіо, що намагаються викликати клопоти і звернути увагу Франції та В. Британії у найрізніших та найбільше віддалених від себе точках чи то по черзі чи одночасно.

ЕНЕРҐІЙНИЙ ПРОТЕСТ АМЕРИКАНСЬКОГО КОНСУЛЯ.

ТІЄНТСІН, ПАТ. Консуль Злучених Держав склав енерґійний протест у звязку з особистою ревізією, що її перевела японська стежа у громадянина Злучених Держав Роберта Мекена у хвилині, коли він вийшов з британської концесії.

ПОСЕРЕДНИЦТВО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ У КОНФЛІКТІ МІЖ ЯПОНІЄЮ ТА В. БРИТАНІЄЮ?

ТОКІО, 16. 6. ПАТ. Шарже д афер Злучених Держав відвідав нині рано японське міністерство закордонних справ, де його приняв шеф американського виділу Йошізава. У звязку з цією візитою кружляють поголоски, що американський дипльомат запропонував посередництво у справі подій в Тієнтсіні. Кола зближені до американської амбасади заперечують ці поголоски.

ТОКІО ЗАПЕВНЯЄ, ЩО ЦЕ ЛЬОКАЛЬНИЙ КОНФЛІКТ.

ТОКІО, 16. 6. ПАТ. Представник японського міністерства закордонних справ заявив ним., що пропозицію у справі створення мішаної комісії поладнав британський консуль з місцевою японською владою у Тієнтсіні. Бльокаду концесії в Тієнтсіні вважає японська влада льокальною справою, яку поладнають на площині загальної японської політики до міжнародніх концесій у Китаю. Вкінці згаданий представник запевнив, що всі вістки про здогадну суперечність думок між місцевою японською владою і центральною владою в Токіо у справі бльокади концесії в Тієнтсіні неправдиві.

НОВИЙ ПРОТЕСТ БРИТІЙСЬКОГО КОНСУЛЯ І ВІДКЛИКАНИЙ МАРШ ЯПОНСЬКИХ ВОЯКІВ.

ТОКІО, 16. 6. ПАТ. Британський консуль у Тієнтсіні склав нині рано протест проти недопущення харчів до міжнародньої концесії і проти поганої поведінки японських вояків з британськими громадянами. Японська військова влада ствердила, що не може признати згаданих протестів, бо вони мають характер британської інтервенції в японські справи. Одночасно японська військова влада відкликала перемарш японських резервістів через міжнародню концесію в Тієнтсіні, куди мало перемашерувати кільканацять тисяч вояків на японський цвинтар, щоби скласти вінки на могилах поляглих японців підчас здавлювання повстання боксерів. Як мотив цього відклику маршу влада подала напружене положення в Тієнтсіні внаслідок бльокади французько-британської концесії.

НА ЯКИХ УМОВИНАХ ЯПОНІЯ ВІДСТУПИТЬ ВІД БЛЬОКАДИ.

ТОКІО, ПАТ. Аґенція Домеї повідомляє: Японська військова влада годиться відступити від бльокади міжнародньої концесії у Тієнтсіні на таких умовинах: 1) видати 50 міл. долярів сріблом, що тепер мають кілька китайських банків у концесії Амой; 2) допустити японську поліцію до контролі спільно з анґлійською поліцією над безпекою концесії, щоб унеможливити протияпонську акцію китайців; 3) В. Британія відмовиться від економічної інтервенції у північнім Китаю. Йде тут про акцію анґлійських банків, що підтримують доляр уряду Чанкайшека в некористь банкнотів, що їх емітували підлеглі японцям банки резерви в Пекіні.

ТІЄНТСІН, 16. 6. ПАТ. Нині рано японська влада звільнила анґлійського пресового фотографа Є. Гаєна.

40 літ Епископом.

Львів, 16. червня 1939.

I знову під святоюрську гору покотиться хвиля заяв відданости, любови та пошани всієї української нації. Знову відповідальні та умандатовані представники всіх зорганізованих клітин українського громадянства складуть найсердечніші бажання Тому, що володіє на святоюрській горі, ставши від літ її символом. І знову не будуть це заяви та бажання трафаретні, формально-куртуазійні, офіціяльні, вимушені обставинами та законами чемности: все те, що сьогодні скажуть і напишуть українці під адресою Митрополита, плистиме з найширішого серця та з найглибшого переконання у правду кожного слова. Бо й річ не йде про те, щоб когось компліментувати — особливо Того, що таких компліментів не потребує та стоїть високо над ними, — річ не йде про те, щоб комусь зробити приємність. Річ іде про те, щоб час до часу давати доказ правді та підкріплювати її щораз новими документами. А що завжди люди хотять повторювати та раз-у-раз пригадувати тобі все, що приємне, то й у цьому випадку залюбки вертаємось при кожній нагоді до цієї милої правди: що має українська нація бодай один авторитет, бодай одну людину, яка знімається понад усіх сучасних земляків та яка ввійшла в історію нації, як її найчільніший, найкращий син і провідник.

74 роки життя, серед них 51 літ у монашій рясі, 40 літ епископства, 38 літ митрополитування — це кусень часу. Просимо ці дати перевірити в українській історії: Чим була українська нація тому 70, 50 і 40 літ?! Були за той час великі культурно-відродженецькі і політично-визвольницькі здвиги, були й заломання та упадки. Але разом, у сумі всіх тих успішних і невдачних зусиль — великий шмат дороги пройшла українська нація — вперед. І йде завжди вперед. Може інколи з утратою т. зв. „стану посідання" у деяких ділянках, може з поменшеними цифрами у ріжних рубриках писаної статистики. А проте безумовно завжди та безупинно зі щораз більшою потенціяльною вартістю і потенціяльною силою, із щораз більшим питомим тягарем нації: зі зростом тих імпондерабіліїв, що їх оком не доглянеш і вухом не почуєш, та які проте складаюсься на національну вартість і національну силу. І впродовж тих 40 літ — Він, Андрей Шептицький, як той український єрарх, який умів найти ідеальну симбіозу інтересів Церкви і Нації та який через те став пастирем тих міліонів, в яких найтісніше сплелось релігійне вірування та національна свідомість.

40 літ епископства — це такий кусень часу, що може вже його самого було б досить, щоб добути для сідоглавого епископа симпатію і пошану. Але, коли річ іде про Митрополита Шептицького, то стаж віку, літ душпастирства на його ріжних єрархічних щаблях, ба навіть всі церковні, наукові, громадські, культурницькі, харитативні і філянтропійні заслуги — все воно не є міркою ні поясненням популярности Його особи серед українців усіх земель і всіх віроісповідань та політичних поглядів, не є міркою ролі, що її грає Митрополит в українському народі. Тайна тієї популярности та надрядного авторитету, яким Він втішається в народі, є тайною Його індивідуальности. А суть справжньої індивідуальности у тому, що на неї не складається ніщо з тих рисок вдачі, прикметних сірим міліонам зїдачів хліба, ніщо з тих — може навіть і дуже великих — заслуг, що їх може собі своєю працею та доброю волею придбати кожний рядовий громадянин.

Трагедія української нації у тім, що вона, українська нація, від часу свого відродження у половині мин. століття — мала обмаль людей на справді велику мірку. Було чимало палких патріотів, були і є легіони чесних громадських діячів та робітників на всіх ділянках громадської розбудови, були і є дуже добрі організатори, навіть люди дуже талановиті, дуже розумні, навіть з чималим полетом і широким овидом. А проте індивідуальностей — було і є обмаль. І тому, що не було їх на чолі нації у переломових історичних моментах — ми програли. Бо не історичний фаталізм і не „обставини" кермують подіями, тільки люди. Ми завжди шукали виправдання у „незалежних обставинах". Однак ніякі обставини не всилі змінити суті справи, коли вони стрічають на свому шляху людину, яка доростає до обставин і не дозволяє їм котитися понад свою голову. Знаємо, в яких обставинах опинилася Греко-Католицька Церква. А проте її авторитет в очах міліонів вірних і ще більших міліонів земляків некатолицького віроісповідання, ба навіть в очах усіх чужинців — тому ненарушний, тому такий високий, бо на святоюрській горі живе Митрополит Шептицький. І добре імя українського народу у світі у величезній мірі скріплене авторитетом імені Того, що його небуденну індивідуальність признають всі свої і чужі.

Одна з тих рисок, з яких складається індивідуальність Митрополита, є Його скромність. Він не любить парад у свою честь і в своїй душі напевне не має найкращої думки про тих, в яких натурі лежить підлещувати тим, що стоять вище. Але саме тому ми, які завжди боролися з кадилом поза Богослуженням, з чистою совістю можемо в нинішній день віддати поклін Митрополитові в сорокові роковини Його епископства.

ік.

Демократія і корупція.

(Від власного кореспондента.)

Прага, 9. червня 1939.

На демократію, мов на того бідного Макаря, валиться тепер стільки шишок, що наче б то й совісно докидати ще й свою шишку: нате, мовляв, і моїх пять, щоб було десять. Але тема „демократія і корупція" стала тепер у Чехії така актуальна, що її ніяк у дописі з Праги не можна обминути. Тим паче, що більші теми якось тут відійшли на задній плян: усі більші проблеми відкладають на завтра, бо все вичікує, як розвинуться світові події, які може автоматично поведуть до розвязання тих більших проблем. А тимчасом щоденне життя невпинно йде далі і ставить на чергу менші, але також пекучі питання, в тім числі і згадану тему „демократія і корупція".

Вороги демократії вважають за аксіому, що демократичний суспільний лад є найкращим і найвдячнішим ґрунтом для буйного розцвіту корупції. Де нема особистої відповідальности, де один ховається за другого, де панує свого роду „кругова порука" — там мають вільну руку темні люди, які радо ловлять рибу в каламутній воді. На це прихильники демократії кажуть, що коли цей суспільний лад де-в-чім може й сприяє корупції, то він носить у собі теж протиотруту на цю небезпечну хворобу, насамперед вільну пресу, потім відповідальність уряду перед парляментом, незалежний суд тощо. Як на приклади вони покликаються на давню Росію і Туреччину, ці клясичні автократії і разом із цим клясичні гнізда корупції, де за „бакшиш" навіть царя і султана можна було купити. По другім боці вони вказують на приклад скандинавських країн, де безперечно панує демократичний лад і де суспільна мораль стоїть на такій висоті, що корупція як масове явище є там річчю цілком неможливою і майже невідомою.

Покійна Чехословаччина, щодо політичного устрою належала до табору демократичних держав, але демократія тут була своєрідна й суспільна мораль також була своєрідна. Коли давньою Росією правило 40 тисяч столоначальників, то покійною Чехословаччиною управляли політичні партії і десять тисяч вищих міністеріяльних урядовців. Коли тепер говориться про „добу Масарика" чи „добу Бенеша, то це треба розуміти евфемістично. Масарик і Бенеш могли тільки вносити поправки, коли яка-небудь суспільна справа діставала занадто вже неприємний розголос, от як напр. справа президента сенату Прашка, тяжко скомпромітованого у т. зв. „спіртовій афері": ніяким способом не можна було під нього підкопатись, доки Масарикові не ввірвався терпець і він на новорічнім принятті демонстративно не подав Прашкові руки, чим нарешті поставив його на своє місце. Або справа колишнього міністра Стршібрного, тяжко скомпромітованого у шахрайствах із доставою вугілля для державних залізниць: Бенеш щойно тоді вжив проти нього рішучих заходів, коли цей замахнувся на державний лад.

Необмежене панування політичних партій і десяти тисяч міністеріяльних урядовців фактично зробило з покійної Чехословаччини рай для хабародавців і хабарників. За двацять літ істнування цієї держави було стільки ріжних великих „афер", що годі їх і перечислити. Найскандальніші були афери бензинова, спіртова, афера Стршібрного, афера будівничих, що кілька літ працювали над великою греблею десь на Моравії і ніяк не могли дійти до кінця (тепер ця гребля дісталась німцям). У деяких міністерствах за гроші всього можна було добитись, про деяких міністеріяльних урядовців одверто говорилось: „цей бере", у синдикатах, картелях та інших головних господарських організаціях гроші „не грали ніякої ролі", кількість приватних віль та авт зростала з дня на день. Люди просто пальцями вказували: цей ще вчора не мав нічого, а нині має три авта, цей ще був як убогий рільник, а має тепер 20 міліонів, цей був жебраком, а має пять камениць і віллю за містом...

Чи зростав від того пересічний рівень заможности? Безперечно зростав. Бо коло модів мали заробіток будівельні робітники, фабрики меблів, кравчині, огородники, модистки, кравці, шевці та ріжні інші ремісники. Навіть культура мала на цім деякий зиск, бо люди, легко заробляючи, легко й відчиняли руку на купівлю образів, книг, на підмоги ріжним культурним та добродійним установам та підприємствам. Але це все стояло на хистких ґрунтах, бо єдино здоровим ґрунтом суспільного добробуту є здорова суспільна мораль. І можливо, що скорумпованість чехословацького суспільного життя була не останньою з причин, які привели покійну Чехословаччину до катастрофи.

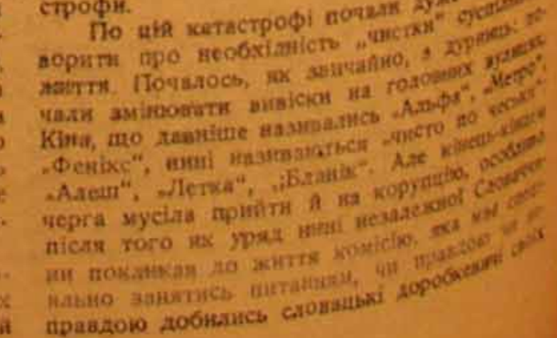

По цій катастрофі почали дуже багато говорити про необхідність „чистки" суспільного життя. Почалось, як звичайно, з дрібниць: почали змінювати вивіски на головних вулицях. Кіна, що давніше називались „Альфа", „Метро", „Фенікс", нині називаються чисто по чеськи: „Алеш", „Летка", „Бланік". Але кінець-кінцем черга мусіла прийти й на корупцію, особливо після того як уряд нині незалежної Словаччини покликав до життя комісію, яка має спеціяльно занятись питанням, чи правдою чи неправдою добились словацькі дорробкевичі своїх

маєтків. Отож і чеська „Національна Спільнота", яка тимчасом виконує обовязки сойму, постановила заснувати таку комісію, щоб не залишитись позаду за „відсталими" словаками.

Але — біда в тім, що в самім головнім виділі „Національної Спільноти" сидять люди, які малиб найбільші труднощі, коли б їм довелося зложити нелицемірний звіт, яким способом вони доробилися своїх земельних маєтків, капіталів, віль та авт. Цікава пригода сталась на цім тлі оце тепер. Коли появилася звістка про оснування того „антикорупційного" комітету, один із редакторів національно-німецького щоденника „Дер нойе Таг", що віднедавна виходить у Празі, запитав одного з провідників „Націон. Спільноти", як-то новий комітет думає взятися до справи. Провідник запросив німецького журналіста до люксусового ресторану на обід (перша глупота), наговорив йому сім мішків гречаної вовни, а потім передав йому через свого секретаря коперту з 5 тисячами корон: це, мовляв, запрошення на дальшу пресову конференцію (капітальна глупота!). Журналіст, розуміється, гроші зараз відіслав провідникові через слугу назад, а тепер ціла ця історія з відповідними коментарями стоїть чорне на білому в німецькій ґазеті...

Цей вимовний приклад свідчить, як глибоко вілісь корупційні методи в плоть і кров чеської командної верстви: рука вже сама лізе в кишеню і сягає по тисячівки, навіть там, де це непотрібно, ба й там, де це може наробити найбільшої шкоди! Це наперед показує, чого можна сподіватись від „антикорупційних" заходів новозаложеного комітету „Нац. Спільноти", та й від цілої „Нац. Спільноти" взагалі. Коли скрізь гомонять, що дні „Спільноти" вже пораховані, то це в обличчі отаких пригод, як наведена здається досить правдоподібне.

Тимчасом німці не чекають, заки чехи нарешті розгойдаються, і беруться самі до розрахунку з колишніми хабарниками. „Чистка" чеського суспільного життя від темних елементів їх, розуміється не дуже цікавить, зате їх дуже цікавить питання, котрі **Урядові особи за хабарі допустились ріжних учинків супроти місцевих німців, особливо при переведенні земельної реформи. Таких урядовців вже арештували досить багато, а буде їх ще більше.**

Що це все має спільного з демократією? Властиво нічого, бо й той пан, що хотів підкупити німецького журналіста, і ті пани, що поминали німців при земельній реформі, і численні герої ріжних афер — це все або явні **вороги демократії або її нещирі лизуни.** Але світова опінія ставить їх гріхи і злочини у звязок із демократичним ладом, якому вони так зле служили, через те маємо вічну проблему „демократія і корупція" в чесько-моравськім протектораті нині актуальнішу ніж колинде і деінде.

Сіромаха.

Як відгадати думки мужчини?

Дістанете у всіх крамницях Народньої Торговлі.

Праця поміж миром і війною.

(Від нашого кореспондента).

Женева, 10. червня 1939.

Міжнародне Бюро Праці, що почало 25-ту сесію Конференції Праці 8. ц. м., не пішло слідом за Лігою Націй в її сучаснім занепаді, більше того, воно витворює навіть основи, на яких може пощастить відбудувати майбутнє співробітництво держав. Причиною цього є очевидно між іншим і те, що М. Б. П. лише формально походить від Версайського миру, хоча воно злучене з Л. Н. досить реально, бо дістає від неї матеріяльні засоби. Президентом Конференції вибрано п. Шультеса, колишнього президента швайцарської Конфедерації, голову урядової швайцарської делеґації. У своїй вступній промові він згадав, що якраз 50 років тому Швайцарія видала перший заклик скликати міжнародню конференцію праці. Вона взяла також дуже діяльну участь у працях, що довели ще перед 1914. р. до міжнародньої організації праці; вона ратифікувала вже десять дотичних конвенцій і запропонувала пять інших. Політичний конфлікт, який ділить світ, тяжить на дуже поважних справах, якими має займатися Конференція цього року. Народи сподіваються, що вдасться вдержати мир, але на випадок якби ця надія розчарувала, Адміністраційна Рада міжнародньої організації праці за згодою делеґацій робітників і підприємців рішила дати Дирекції уповажнення продовжувати працю навіть у часі війни. Заступниками президента вибрано, від урядової ґрупи Франа Лянґстона, міністра земельних справ Нової Зеляндії, від ґрупи підприємців Анрі Герімана (З. Д. П. А.) і від ґрупи робітників відомого Леона Жуо (Франція). В Конференції беруть участь міністри Бельгії, Люксембурга, Нової Зеляндії, Голяндії і Югославії.

Це розуміється не міністри закордонних справ, які на Конференції праці не мають що робити, але міністри ресортів звязаних з організацією і охороною праці. Ця конференція не має нічого сенсаційного у своїй праці; [illegible] присутні на ній з обовязку і пи[illegible] про неї дуже мало, цікавих нефахових осіб, що приглядаються на публичних засіданнях Л. Н. керманичам долі світа, тут нема. Нема й атмосфери інтриґ, чуток і політичного напруження, але тим більше тут конкретної роботи, якої нема в палаті Л. Н. Дотогож більшість держав, що виступили з Л. Н. співпрацюють далі у М. Б. П. Не зважаючи на те, що ніодної політичної справи на деннім порядку Конференції нема, політика має дуже поважний, хоч і посередній вплив на хід її праць. Прискорене озброєння багатьох держав пожвавило тимчасово господарське життя і зменшило безробіття, спеціяльно в Европі, наслідком цього питання сорокгодинного тижня праці перестало бути таке пильне. Варто зазначити, що це питання поставив на денний порядок Конференції італійський уряд в 1933. р., щоб зменшити безробіття, але ліві партії в ріжних державах зробили з сорок годин праці засадниче домагання. При практичнім переведенні його виринули поважні труднощі; на Конференції обговорювали здійснення цього домагання в 1936. р. у ґрафічнім промислі, в 1937. р. у текстильнім, в 1938. р.: у транспорті. Це останне питання більш актуальне ніж інші з огляду на величезний розвиток автомобільного та автобусового руху та відповідне збільшення числа нещасливих випадків з причини перевтоми шоферів. Назагал Бюро має запропонувати зняти питання сорокгодинного тижня праці з денного порядку Конференції, очевидно у звязку з невдачею завести його у Франції, але мають розглянути уважніше реґляментацію праці автохтонних робітників у тропічних країнах.

Новий керманич Бюра, Вінан, по шестимісячній своїй праці висловлює жаль з приводу того, що буджет Бюра скорочено, наслідком чого воно мусіло звільнити кількох фахівців, які йому тепер особливо потрібні з огляду на нові завдання М. Б. П. Але Л. Н., що передає йому третину свого буджету, мусить рахуватися з тим, що Італія, Німеччина і Японія вже покинули й Бюро, і невідомо ще, чи Еспанія залишиться надалі так, як це зробили Бразилія, Мадярщина, Перу, Чіле й Венецуеля, не зважаючи на те, що вийшли з Л. Н. Найбільш парадоксальне становище СССР, який є членом і Л. Н. і М. Б. П. Його

представник у цьому останньому, п. Маркус, не зявлявся тут від двох років. І це зрозуміле, бо суспільні відносини в СССР знаходяться у різкій протилежности до засад Бюра. Поява делегації совітських „підприємців", що опинилися в досить прикрому і комічному становищі, викликала кілька інцидентів. Отже країна „переможного соціялізму" фактично в М. Б. П. не заступлена, бо тут можна, правда вести корисну роботу у напрямі поліпшення становища працівного населення в ріжних державах, але важко вести пропаганду при тих умовинах, в яких мусять працювати робітники в СССР. А здругого боку ця обставина не перешкоджує п. Жуо, одному з найбільших французьких приятелів Кремля, бути віцепрезидентом Конференції. Зрештою парадоксів у відношенні до Москви не лише в Женеві, а й у цілій західній Европі не бракує.

Головну свою надію на дальше істнування та розвиток покладає М. Б. П. на збільшену участь у ньому Злучених Держав Америки, заманіфестовану і присутністю одного американця в Дирекції. Сподіваються тут, що притягнуть до активнішої співпраці й інші держави нового світу. В Гавані має відбутися одна конференція праці. Два вищі службовики Бюра мають відбути річну подорож до Венецуелі. В березні найближчого року спеціяльна місія має займатися справами суспільного обезпечення в Туреччині. Одного службовика посилають до Єгипту у справах гігієни у промислі і т. і. Деякі вигляди на заспокоєння в Европі дозволяють переводити засобами М. Б. П. підготову господарської організації миру. Чи не за скоро, інше питання.

М. Данько.

Про вагу фахової освіти для дівчат.

З приводу отворення першого жіночого торговельноголіцею в Перемишлі.

Вже багато писалось у нас про потреби й ролю фахової освіти для української молоді. Наглядним доказом цієї потреби є розбудова саме одної групи фахового шкільництва — торговельного шкільництва. На нашому терені діють уже всі роди фахових торговельних шкіл, починаючи від однорічних шкіл торговельної підготови першого ступня через купецькі гімназії аж до торговельних ліцеїв і шкіл торговельної підготови вищого ступня.

Увасаднювати потребу їхнього істнування річ зовсім непотрібна, бо само життя домагається їхнього істнування та розбудови. Починається у нас навіть уже спеціялізація цього шкільництва. Побіч загальної першої української купецької коедукаційної гімназії Т-ва „Р. Ш." у Львові і такої самої у Станиславові маємо вже також кооперативний ліцей, творяться й інші подібні школи.

Журбою батьків є не тільки доля синів, але й доля доньок. Із зміною форм життя змінилися деякі, традицією освячені погляди на ролю жінок у житті народу. Жінка сьогодні відограє таку саму ролю в громадянстві, що й мужчина. Скінчився у нас вже тип жінки, що чекає вдома батьків на жениха. Сьогоднішня жінка виборола собі право на самостійне життя у всіх ділянках громадянського і господарського життя. Так як і мужчина мусить і вона здобути собі досвід і знання на цю працю.

Широким кругам нашого громадянства відома роля, яку відіграв у нас Український Інститут для дівчат у Перемишлі. Кілько то наших бабусь, матерей, дружин і сестер здобуло середню освіту в заведеннях Інституту! Ніхто не сумнівається та не оспорює, що Інститут відограв велику ролю у пробудженні життєвої активности української жінки і тому широкий загал повинен підтримати новий етап праці Інституту.

Реалізуючи велику програму розбудови українського економічного життя, приступає цей Інститут до організації першого жіночого торговельного ліцею для українських дівчат, абсольвенток загально-освітніх та інших рівнорядних фахових шкіл. Концесію на ведення школи дістав Інститут ще восени минулого року, одначе через сильно спізнену пору приступив щойно тепер до переведення задумів у діло. Цілу зиму йшла сильна підготова. Вивіновано робітні, підготовано приміщення, тощо і це все дає повну ґарантію, що й ця нова школа відограє таку саму ролю в громадянстві, яку відіграв Український Інститут для дівчат разом з усіми своїми школами.

Покінчення фахового ліцею дає змогу абсольвентам кінчати вищі торговельні школи, дає теж змогу старатися про самостійну працю в характері фахової сили, без зайвої безплатної практики та всяких доповняльних курсів.

Батьки, котрим залежить на дбайливій опіці над своїми доньками, котрі хотіли б забезпечити своїм донькам змогу здобути собі колись самостійну працю, повинні використати всі можливости, які дає школа, і негайно звернутися за інформаціями до Дирекції Ліцею на адресу: Жіночий Торговельний Ліцей Українського Інституту для дівчат, Перемишль, Татарська 4. Речинець вступних іспитів буде оголошений в українській пресі.

З. К.

Поширення кредитів на застав збіжжя

Державні кредити на застав збіжжя вичерпали в минулому році суму 55 міліонів золотих, з того 40 міліонів золотих на кредит реєстровий збіжжевий для більшої посілости та 15 міліонів для дрібних рільників на заставовий кредит збіжжевий.

Цей кредит доходить уже до сплати в другій половині червня ц. р. і з місяцем липнем ц. р. починається нова кампанія роздачі цього кредиту на рік 1939-1940, щоб рільники більші і менші не потребували спішитися перед відповідним часом продавати своє збіжжя.

Сплатність рільників щодо того кредиту на застав збіжжя у минулому році була дуже добра, бо доходила до 97 відс. А що запотребування цього кредиту для рільників є велике, тому на цей рік має бути підвищений збіжжевий кредит до 80 міліонів золотих і це на реєстровий кредит збіжжевий для більших посілостей до 50 міліонів золотих та для дрібних рільників заставний кредит збіжжевий до 30 міліонів золотих.

Державні кредити збіжжеві з Банку Рільного для наших рільників перепроваджує Центробанк через союзні Українбанки і Райфайзенки. Дотичний обіжник вийде у найближчому часі, по доручені промеси з Державного Банку Рільного.

К. Л.

12. VI. 1939.

Окремий уряд для англійської пропаґанди закордоном.

ЛЬОНДОН, 15. 6. ПАТ. Прем. Чемберлен склав нині в палаті громад обширну заяву про необхідність британської пропаґанди закордоном. Нею кермуватиме окремий департамент закордонної пропаґанди у Форін Офісі підчас мира, на чолі якого стане льорд Перт, б. британський амбасадор у Римі. На випадок війни цей департамент перемінять на окреме міністерство інформації і пропаґанди з тим, що міністр внутрішніх справ вже тепер опрацює пляни створення такого міністерства на випадок війни. Тому палаті предложать додатковий буджет на кошти створення цього міністерства інформації і пропаґанди на випадок війни. Премієр запевнив, що новий уряд не буде торкатися зовсім англійської преси, яка збереже свою дотеперішню свободу. Одначе департамент матиме найтісніший звязок з журналістами. Покищо в цьому кістяку майбутнього міністерства працюватиме 12 осіб, які крім розроблення плянів наладнають відповідні звязки з закордоном.

НІМЕЦЬКИЙ ПОСОЛ У БРАТИСЛАВІ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Словацька преса обговорює широко факт іменування посла Німеччини у Братиславі, яким став дотеперішній генконсуль у Любляні Бернгардт. При тому словацька преса підкреслює з вдоволенням навязання добрих взаємин з Ватиканом та іменування нового мадярського посла при словацькому уряді.

„ПАЦИФІКАЦІЙНА" АРМІЯ В КИТАЮ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. З Токіо надійшли вістки, що китайський уряд у Пекіні задумує створити 25-тисячну правильну пацифікаційну армію, [illegible] 20.000 китайців у склад „пацифікаційної" армії входилоб 5000 членів [illegible] корпусу жандармерії.

ГРОМАДСЬКІ ВИБОРИ В ЯРОСЛАВСЬКІМ ПОВІТІ.

Минулої неділі відбулися на терені ярославського повіту вибори до громадських рад. Християнський господар. бльок здобув 111 мандатів, людовці 63, українці 28, Стронніцтво народове 10. Взагалі поляки здобули 161 мандатів.

—o—

ВІДЛОЖЕНИЙ ПОВОРОТ Б. ПРЕМ. ВАЛЬДЕМАРАСА ДО ЛИТВИ.

КОВНО, ПАТ. Дуже цікаві вістки кружляють у Ковні у справі повороту Вальдемараса, який мав вернутись до Литви вже 10. червня ц. р., але дотепер ще не вернувся. Сталось це нібито тому, що провідник прихильників Вальдемараса на Литві Слезорайтіс зголосився до відповідної влади з проханням дозволити на видавання часопису, що його редагував би і видавав би Вальдемарас, дати дозвіл на оснування відповідної організації та задумував уладити святочне привитання Вальдемарасові. На ці прохання уряд не дав відповіди. Одночасно литовський посол у Парижі відвідав Вальдемараса і заявив, що його поворот не бажаний. Тому його поворот покищо відложили, але він далі актуальний.

—o—

МАНЕВРИ ІТАЛІЙСЬКОЇ ФЛЬОТИ БІЛЯ ПОБЕРЕЖЖЯ ЕСПАНІЇ.

РИМ, ПАТ. Агенція Стефані повідомляє: Кораблі з першої морської ескадри відвідають при кінці червня та з початком липня побережжа Еспанії, Португалії і Танжер, де відбудуть вправи. З кораблями поїдуть підводні човни.

З церковно-православних справ.

Великі персональні зміни. — Митрополит Ді нізій хоче навертати поляків на православія? — Факти і ґльосси.

Варшава, 14. червня.

Здавалося, що бурхливий минулий рік у житті Православної Церкви у Польщі, закінчений відомим листопадовим декретом президента держави, замкне хроніку подій, що притягали своїм небуденним характером увагу цілого світа. Здавалося, що церковно-православне життя попливе своїм унормованим, законним річищем і звільнить нас від потреби частіше займатися виповнюванням нашої окремої рубрики під вище наведеним заголовком.

Дійсність, на жаль, розійшлася з нашими подіванням. Приносить вона безупинно факти, що з них лише деякі тут поміщуємо.

ЗМІНИ.

В днем 1. травня ц. р. зайшли в персональному складі церковної адміністрації великі зміни. Зі становища директора митрополитальної канцелярії уступив загально відомий церковник і російський діяч п. Юрій Росинський. Його місце зайняв цілком несподівано... вікарний епископ люблинський Тимофій Шретер (православний поляк).

Директором державного інтернату для православних студентів теольоґів іменували також зовсім несподівано дотеперішнього декана О. К. Ш. о. Калиновича, що рівночасно обняв обовязки директора Православного Теол. Ліцею по архимандриті Протасевичеві, якого знову приділили до єпархіяльної варшавської консисторії.

В православних колах викликали ці зміни велике враження тим більше, що їх уважають лише вступом до дальших, значно ширших перемін.

ЄПАРХ. СТАТУТИ.

Міністр віроісповідань розпорядком з 6. травня ц. р. на підставі 33. ст. листопадового декрету про відношення держави до Правосл. Церкви затвердив статут єпархіяльних консисторій, встановлений Собором епископів.

ПЕРЕКЛАД БОГОСЛУЖБОВИХ КНИГ НА ПОЛЬСЬКУ МОВУ.

Варшавський „Куріер Поранни" зацікавився від деякого часу православними справами і поміщує на переміну: фантастичні теревені, або „надійні" замітки про скору польонізацію православної літургії. Оце недавно приніс орґан п. Грабика товсту вістку про акцію гродненського епископа Сави (росіянин), що під його проводом відбулося засідання ініціяторів перекладу православних богослужбових текстів на польську мову.

Православна опінія приняла цю вістку, як прояв певної ревности льокальних гродненських кол. Відомо загально, що у Гродні веде свою центральну акцію **о. Леонідас Касперський** з усіма іншими поляками, що вважають православія за найкраще віроісповідання католицької Польщі!

Одначе показалося, що намір остаточної польонізації православної Служби Божої знайшов апробату найвищого церковного достойника, митрополита **Діонизія.**

9. червня ц. р. в синодальній салі варш. митрополитального дому відбулося під головуванням митрополита перше засідання **„Наукової Комісії для перекладу на польську мову св. Письма, творів св. Отців Церкви та підставових наукових творів з обсягу догматики та інших православних дисциплін".**

Після відспівання молитви „Царю небесний" (видно, комісія не виготовила собі покищо тої молитви у перекладовій мові, бо співала по церк.-словянськи...) митрополит Діонизій сказав довшу вступну промову, в якій пояснив — як каже офіційний комунікат — причини та інтенції, що довели до створення комісії.

Православна Церква не мала дотепер власного польського перекладу св. Письма, що відповідав би уживаним у цій Церкві текстам, грецькому (Септуаґінта) і старо-словянському. На думку православного достойника, — Православна Церква має обовязок поширювати Євангелію Ісуса Христа серед широких мас і до цього треба перекладу на новітню, з м. і. польську мову. Митрополит Діонизій щасливий, що польонізацію православних текстів переведе вже при допомозі своїх вихованців — абсольвентів Правосл. Теол. Студії варшавського університету.

ТАНЯ ЧАЙКОВСЬКА. 2)

Жінка на ф ордах.

(Докінчення).

19. серпня.

Це останній вечір нашої прогульки, коли я вдруге розмовляв з нею. Люди були дивно тихі. Щось родинного, теплого, зближеного снувалося довкола них. Жаль їм було розставатися із безтурботним часом, відірваним від сірої буденщини життя. Жаль було невимовної краси фіордів. Ми на чердаку грали востанне. Малі дерев'яні коники — забавка знуджених людей — скакали, музика грала, корабель був освічений різнокольоровими лямпками. Блакитний, золототеплий Атлянтик колихав нас тихо і пестливо. Я сповняв мою звичайну службу — записував виграі і програ. Довкола гри зібралося нині більше, як звичайно публики, була тут також і „вона". Час утікав. Хтось взяв мене раптом за руку і я почув пристрасний шепіт: „О, якже тяжко бути молодою-гарною! А ви моряк, з якою ви любовю дивитеся на жінку, що стоїть там за барієрою! Я оглянулася. Коло мене стояла мала, дрібонька, прекрасна жіночка, темна як бронза з буйним волоссям — її двоє чорних, жагучих очей горіло.

Два кроки від неї стояв молодий хлопчина,, якже подібний до неї! Завтра ранком розділить їх доля. Вона поїде певно в інший край, в інший світ і він в інший. — О, якже тяжко бути молодою і гарною. — Не говори мені того.

Скінчивши гру, я відшукав її — ту, на яку я дивився із таким коханням, — як казала мала, бронзова жіночка.

Я напевно дивився так на неї.

Вона сиділа як звичайно сама. Тепер було в ній щось тихого й молитовного, як у малої, безрадної дитини. Вона припала у тій хвилині цілим серцем до краси моря, що утікала перед нею так скоро. Я нагло мимоволі захотів щось безконечно ніжного і ласкавого зробити для неї, щоб вона зрозуміла мою думку: „Маленька дівчинко, пощо така велика туга, пощо такий смітний смуток? Чого мучиш себе?" Я нахилився над нею і поцілував її тихо, ніжно в золотисте лице з великими, дитячими безрадними очима.

Вона усміхнулася до мене. Відняла пільну рожечку, яку мала у бутоньєрці плаща, кинула її в море і промовила нібн до моря: „Прощаю тебе моє кохане, безмірне гарне море!"

Я пережив найдивнішу ніч у світі. Оця жінка очарувала мене більше як океан. Я мріяв про те, щоб обтулити ту її теплу, багату, пишну самотність, показати її силу і красу кохання, пробудити в ній радість життя.

Та провівши зі мною вечір, вона дивно іншим голосом сказала мені: — Я не кохаю вас, якби я вас кохала, то я в першій хвилині, коли побачила вас, пішла б за вами і залишилась би з вами назавжди, не спитавши хто ви. А коли ви мені вчините щось злого і поганого, я клянуся вам, що живою звідси не верну.

— О ні! Нічого поганого, нічого злого я не хотів ні защо у світі тобі вчинити.

Минулої ночі грали чудні годинники старого, чужого міста і падав дощ. У глибокій мовчанці і майже ворожій віддалі ми провели її до ранку.

А ранком вона відходячи, сказала мені приязно: — Я вам глибоко вдячна. Тепер я вже знаю, за ким я шукаю. Завдяки вам.

— Чи написати до вас?

— Навіщо? Я і так не побачу вас більше. І ніколи більше не поїду морем. Я боюся його.

Після тої промови і молебня вибрали президію і склад комісії, до якої крім митрополита ввійшли оба православні епископи поляки Матеуш і Тимотеуш, оо. Федоронько, Протисевич та кількох молодих теольогів, що, видно, знають добре перекладову мову; бо — як відомо — ані сам митрополит, ані оба названі епископи не є професорами польської фільольогії.

На внесок митрополита, до складу комісії запрошено крім названих, також усіх оо. епископів, професорів та магістрів православної теольогії.

На закінчення зібрані відспівали молитву „Достойно єсть".

„КОСЦЮЛ" ЧИ ЦЕРКВА?

Відомо, що на основі нового статуту, Православна Церква у Польщі має таку офіційну назву: „Польскі Аутокефалічни Косцюл Православни". Такої назви вживали у своїх промовах референти ухваленого на днях парляментом закону про церковні землі.

Тим більшу увагу всіх звернула термінольогія римо-кат. священника о. посла Палача, що у своїй промові у соймі в дискусії над тою справою вживав з відповідним наголосом назви „Православна Церква"... КТВ.

Словаччина буде незалежна

— ТВЕРДИТЬ МІН. ДУРЧАНСЬКИЙ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Словацький міністр закордонних справ Дурчанський виголосив перед закордонною комісією словацького сойму експозе про словацьку закордонну політику.

Словаччина кермується тільки інтересами словацького народу, його незломною волею вдержати незалежність. Засадничою лінією словацької закордонної політики є вдержати найкращі взаємини з усіми народами, зокрема зі сусідніми. Незвичайно успішно розвиваються взаємини Словаччини з Німеччиною. Мін. Дурчанський підкреслив, що умова з Німеччиною мала забезпечити Словаччині незалежність та забезпечити їй мир на будуче. Не зважаючи на те, що Словаччина має багато зобовязань супроти Німеччини, зовсім задержує свою державну суверенність. Поголоски, начебто Німеччина мала би зайняти Словаччину та створити новий протекторат, на думку міністра Дурчанського зовсім безпідставні.

Польща зайняла супроти Словаччини позитивне становище, тому теж нема причин, щоб взаємини між обома державами не розвивалися задовільно й корисно для обох сторін.

Поправі взаємин з Мадярщиною перешкоджує те, що мадяри й досі не зреклися корони св. Стефана й не перестали мріяти про прилучення Словаччини до Мадярщини. Очевидно, Словаччина протиставиться таким планам, бо прилучення до Мадярщини було би для словаків самогубством. Наближенню обох держав перешкоджує теж поведінка зі словацькою меншиною в Мадярщині.

Обговорюючи господарську ситуацію Словаччини, міністр ствердив, що вона стала можлива, не зважаючи на заміти ворожої пропаганди, Словаччина має тривкі підвалини до успішного господарського розвитку. Багато держав виявило зацікавлення для господарської співпраці зі Словаччиною, зокрема прийшло до господарської умови з Польщею і тепер ведуться переговори з Німеччиною. В найближчому часі почнуться переговори з Югославією та Італією.

КРОВ НА БРУКУ.

ДРІБНИЙ ВИПАДОК З ПОЛІЦІЙНОЇ ХРОНІКИ.

Коли мені недавно доручили занятися виданням протиалькогольного афіша, я не так легко впорався з тим завданням. Підшукав мистця, зібрав інформації, скалькулював — залишалось лише вибрати сюжет. Та тут і вся заковика. Як на невеликім аркуші паперу висловити в одній групі — виразний, естетичний, непереладований подробицями і написами — найгрізніший наслідок алькоголізму? Кілько думок мені не приходило, все видавалося мені непластичне, бліде, слабе...

Щойно тепер я знайшов сюжет — сильний, жахливо сильний сюжет...

Дня 2-го червня ц. р., йдучи вулицею Баторія в С., я побачив велику юрбу, з поміж якої виглядала чорна каретка рятункового поготівля. Я зблизився. Двох санітарів вносило до каритки на ношах закровавлену жінку, що не давала ніяких познак життя; за нею поволікся, спираючися на санітарів, так само закровавлений чоловік. Каретка віділхала. Щойно тоді я помітив калюжу крови на хіднику та поліціянтів, які тримали якогось чоловіка, що пручався та викрикав. Що — я не розумів, зате до мене долетіли слова якогось старшого селянина, що розказував про драму, яка залишила криваві сліди на міському бруку.

„...Іде яких кільканацять кроків переді мною, заточується — так і видно що нетверезий. На вулиці стоїть візок з якоїсь мясарні, він приступає, відчіпляє орчик та йде дальше, вимахуючи орчиком та викрикаючи. Опісля кидається на якогось чоловіка, що йде перед ним, бе його орчиком по голові. Якась стара жінка підбігає, намагається зловити напасника за руку, але він бе також її кілька разів по голові, вона паде".,

Таке оповідав мені очевидець, інші описували подію інакше — як воно звичайно буває в подібних випадках.

Юрба гуділа. Лінч? Ні, С. лежить в Европі. А зрештою — чи було тут багато людей, які ніколи не були у підхмеленому стані, в такому самому стані як напасник? Обурення виладовувалось лиш у словах.

„І таку скотину носить свята земля. Не знати, хто він?"

„Не знаєте? Це згінник Н., відомий пияниця. Як упється, то таке виправляє, що крий Господи. Так мусіло скінчитися. Йому здавна віщували що скінчить у криміналі..."

„Так думаєте? — докинув скептично якийсь робітник. — Не бійтеся! Дохторі оглянуть, ствердять, що був пяний, не знав, що робить, увільнять, скажуть, що нічого не винен..."

„А хтож тоді винен за ту кров, що тут полилася?" — кликнула якась жінка.

Так, справді, хто винен? Факт, що двоє людей потерпіло велику кривду що загрожувала їм навіть смерть. Не вони самі наразилися на небезпеку, не було нещасливого випадку, не було вищої сили; значить — була чиясь вина. По пяному злочинець не відповідав за себе; але заки він ще був тверезий, здсовував собі, в який стан введе його алькоголь — і всеж упився. Хтось ввів злочинця у невідповідальний стан, даючи йому алькоголь і заробляючи на тому.

Колиб він продавав опій, морфіну або кокаїну він мав би проти себе поліційний апарат всіх держав світу під проводом Ліги Націй — дарма, що опій чи кокаїна шкодить лиш самому наркоманові та що найбільше його потомству. Але тут іде „лише" про алькоголь — ним можна торгувати леґально, таксамо, як леґально можна впиватися, руйнувати родину, розбивати голови спокійним прохожим.

Прогібіція? У Фінляндії дала вона гарні висліди, зате в Америці лиш засолодила прозаїчну горівку романтичним посмаком забороненого овочу і витворилося окреме добре поплатне звання — пачкарів алькоголю. Зрештою кожний засіб, що його може ввести лиш законодатна влада, може бути для недержавної нації хіба предметом наскрізь академічних дискусій. Держава може тут лиш помогти — самого лиха не переможе ніхто інший як громадянство. Замість окружувати пянство романтичним німбом забороненого, небезпечного — хіба не краще зогидити його, показуючи у всій нужденній наготі?

„Розійтися! Тут нема що оглядати!" Поліційний відділ, що прийшов на місце злочину, взявся розганяти юрбу.

Чи справді нема на що глядіти? Чи не краще зібрати людей з цілого міста, щоб побачили ту червону пляму на хіднику вулиці Баторія? Щоб гляділи на неї такими самими скляними з жаху очима як ті, що тут випадково зібралися?

Що-ж — не вільно. Завтра читачі часописів довідаються з поліційної хроніки про дрібний випадок, що трапився 2-го червня ц. р. в С., на вул. Баторія. Якийсь бруковий часопис може навіть опише випадок точніше — там на передостанній сторінці, побіч веселих звітів зі старостинського суду, де такими погідними пастелевими красками описують добродушні, віяльні типи алькоголіків. (гал)

Дешево куплене — дорого заплачене!

Це виглядає на парадокс, але я Вам дам докази на те твердження!

Ви купили на торзі у незнаного і несовісного доставця молоко, яке мало 2.5% товщу і заплатили за літру того молока 18 сот. В той час молоко в солідній фірмі коштує 20 с. і має 3.5% товщу. Який вислід Вашого купна? Хоч Ви заплатили за 1 літру молока на торзі 11% дешевше ніж у солідній фірмі, зате вартість його була на 40% менша, або іншими словами Вас коштувало те нібн дешевше молоко на 29% дорожче.

І так діється з усіми молочними продуктами, якщо ми їх купуємо в невідомому джерелі з розмірно низькою віджичною вартістю, але на погляд нібн дешево (гляди звіти Міського Заведення для провірки харчів про стан фальшованого набілу).

Коли зважимо, що побіч віджичної вартости ще більше значіння має гігієна тих продуктів, тобто їх вплив на здоровля нашого організму, то тоді щойно зрозуміємо, що буцім-то дешево куплене може бути нераз грубо переплачене. Повну запоруку за першорядну якість і солідну ціну набілу маєте безспірно тоді, коли ввесь набіл купуєте в крамницях „Маслосоюзу". П 8

Озон запрошує українців до анкети про зміну виборчої ординації до сойму.

Варшава, 16. червня.

Довідуюся, що централя Озону у Варшаві рішила розіслати заповіджену анкету в справі реформи виборчої ординації до сойму також до — українців.

Як відомо, цими днями відбулася у Варшаві під головуванням ген. Скварчинського нарада Озону в справі приспішення праць над згаданою реформою. Зміна теперішньої виборчої ординації мала бути головним завданням нинішнього парляменту, згідно з вересневим (минулорічним) декретом президента держави.

Нехіть до тієї зміни і до деякої міри мовчаливе кунктаторство Озону в цій справі — давали нераз причини до різкої критики режіму усій польській опозиції.

Індивідуальні реформаторські спроби поодиноких польських послів не довели до нічого. Остання нарада в штабі Озону — принесла у висліді постанову розписати інформаційну анкету серед ширших кол політиків, правників і суспільників.

З українців дістануть, як зачуваю, анкетні запити всі наші сенатори й посли та кільканацятьох відомих громадських діячів адвокатів і політиків у Львові і в краю. КТВ.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Вівторок, 18. червня 1889.

ЯК ВИГЛЯДАЛА ГАЛИЧИНА В 1780 Р.?

„В королівствах Галичи...і і Володимирії було в 1780 р. міст 261, місточок 67, сіл 6429, домів 503.326. Родин було: християнських 517.382, жидівських 36.362, взагалі 553.744. Осіб було: християн 2,627.817, у цьому мужчин священників 7.609, шляхтичів 29.911, урядовців і достойників 17.135, негорожан 1.119, горожан або міщан 105.414, селян 94.888, халупників, огородників та інших 446.703, урльопників 3.725, спосібних до інших державних потреб 67.586, дітей від 1—12 літ віку 437.461, хлопців від 13—17 року віку 112.522. Жінок було 1,303.444. Жидівських родин було: жонатих мужчин 37.258, нежонатих і вдівців 38.790, жінок 75.354, взагалі жидів 151.302. Число всіх мешканців королівства було 2,797.119 осіб. Між християнами було жонатих 552.238, нежонатих і вдівців 771.835. Чужинців було 8.599. В 1780 р. уродилося: християн мужчин 91.765, жінок 79.163; жидів мужчин 4.163, жінок 3.509, взагалі дітей 178.600. Умерло християн мужчин 47.454, жінок 43.255, жидів мужчин 1.939, жінок 1.610, взагалі 94.258. Уродилося 84.342 більше, як умерло. Законних подруж було: християнських 69.068, жидівських 833. Католицьких костелів було 1066, церков 2.955, жидівських божниць 244, мужеських монастирів 188, жіночих 28, приходств 2.410. Священників було (парохи і капеляни разом) 4.292, ченців 2722, черниць 678. Коней було 286.965, волів 305.016. Перукарів і цукорників було по 7, малярів 113, кухарів 313. Ці дати вийняті з Бішінга.

Заграва пожежі на Далекому Сході.

СТАНОВИЩЕ АМЕРИКИ.

ВАШИНГТОН, 16. 6. ПАТ. Злучені Держави пильно слідкують за розвитком подій у Тієнсіні. Американський шарже д' афер у Токіо у розмові з японським міністром закордонних справ натякнув, що Злучені Держави мають поважні інтереси в Тієнсіні та що вони не байдужі на те, що американські інтереси можуть бути загрожені внаслідок бльокади. Інтереси Злучених Держав у Тієнсіні репрезентують поважний капітал к. 26 міліонів долярів.

Правні дорадники ЗДПА є тієї думки, що з точки погляду міжнародного права японська бльокада не має ніяких підстав. Чужі концесії в Тієнсіні, Шангаю, Кулянсо та в інших пристанях повстали внаслідок переговорів між Китаєм та чужими урядами. Тому вони є невтральною власністю. На думку експертів бльокаду слід вважати нелегальною, бо її стосують супроти невтральних держав, які не мають нічого спільного з китайсько-японським конфліктом.

ОБЕРЕЖНЕ, АЛЕ РІШУЧЕ СТАНОВИЩЕ ЯПОНІЇ.

ТОКІО. Домеї подає, що вислідом нарад японського уряду є рішення вдержати далі репресії скермовані проти англійської концесії в Тієнсіні. Міністр війни Ітаґакі поінформував членів уряду про ситуацію в Тієнсіні і заявив, що японські розпорядки видано незвичайно обережно, одначе становище японської влади в Тієнсіні рішуче й енергійне.

Міністр закордонних справ Аріта, що на домагання представників Великої Британії, які хотіли вияснень, відповів, що досі ще не дістав звіту від льокальних органів влади в Тієнсіні. Японський міністр висловив при тому погляд, що цю справу слід обговорити на місці. Сьогодні відбудеться знову засідання уряду.

ЯПОНЦІ СТРІЛЯЮТЬ ДО ТИХ, ЯКІ НАМАГАЮТЬСЯ ВВІЙТИ НА ТЕРЕН КОНЦЕСІЇ.

Сьогодні рано почався третій день японської бльокади в Тієнсіні. Японці видали ще гостріші розпорядки. Досвіта мешканців концесії будили кількакратно вистріли. Японські вояки стріляли оподалік барикади, що замикала доступ до концесії. Підчас стріланини згинули два китайці, які намагалися перенести до концесії коші з яриною. Смерть тих китайців має стати пострахом для всіх. Тільки небагато китайців може ввійти або вийти з англійської концесії.

На терені, що його контролюють японці, працюють агітатори, які намагаються підбурити юрбу проти англійців та чужинців. Харчева ситуація доволі критична. Правда, вночі доставлено до концесії деяку скількість ярини й молока, але того за мало для потреб мешканців. Британські громадяни не покидають концесії.

Мадяри домагаються Семигороду.

ЛЬОНДОН, 16. 6. В політичних колах Льондону поширилися поголоски, що Мадярщина зложила демарш в англійському уряді, в якому мадяри звертають увагу на те, що з Румунією важко прийти до порозуміння і згоди у справі Семигороду. Тому теж, твердять мадяри, конче треба перевести деякі територіяльні зміни.

В Льондоні пояснюють собі той мадярський виступ у той спосіб, що натиск націонал-соціялістів на мадярський уряд збільшується чимраз більше. Тому уряд хоче здобути бодай сякі такі вигляди дипльоматичних успіхів, щоб націонал-соціялісти його не повалили Кажуть теж, що мадяри зясовують швидко своє становище на випадок, якби мала бути скликана міжнародня мирова конференція.

Користуймо зі земного газу.

Поруч водної вежі на Східних Торгах відбулася оноді врочиста інавгурація переходу на чистий земний газ відтинка міста, що обіймає вулиці: Понінського, Гондуліца, Власної Стріхи, Над Яром, Шлеської, Литовської, Мазовецької та Поморської. Свято відбулося при участи през. міста Островського, віцепрезидентів, лавників, радних і представників преси.

Директор інж. Півонський представив ціль зґазифікування пробного відтинка, який має доказати, що нові спеціяльні пальники пригожі для земного ґазу щодо економічного зужиття ґазу, який має заступити також інші опалові засоби і що дешевим заходом можна перевести повну ґазифікацію при бльоковій тарифі.

Земний ґаз має удвоє вищу кальоричну вартість від мішаного ґазу, якого уживають у Львові. Ціни бльокової тарифи сходять черґово від удвоє дешевшої ціни від теперішньої аж до 10 разів дешевшої при опалюванні льокалів. Земний ґаз має постійний штучний запах, так, що на випадок коли виходить, можна його занюхати і стримати. Оноді двацять кількох фахово вишколених працівників Міського Ґазового Заведення змінило на згаданому відтинку пальники купелевих печей, а потім реґульовано кухонки та научувано консументів, як уживати земного ґазу в домашньому господарстві. В тім самім часі перероблено теж усі ґазові лямпи, що світять тепер гарним, повним і білим полуменем. Заінтересування пробою виявилося серед мешканців велике і безсумнівно дасть гарні висліди.

Після зґазифікування цього пробного відтинка, Міське Ґазове Заведення прилучить сумежні відтинки міста до земного ґазу.

Громада м. Львова бажаючи поширити уживання ґазу в домашньому господарстві, приступає до повної ґазифікації цілого міста і уможливить людям заступити ґазом усі опалові засоби. Всякі роботи при переході на огрівання ґазом переводить Міське Ґазове Заведення.

Ця новина спричинить повний переворот у способі огрівання льокалів. 1260

Чи варто вичікувати?

Тут маємо на увазі тих, що вичікують на війну — і сходять з нормального шляху праці і життя, отже й перестають щадити та навіть вибирають з банків те, що досі собі нащадили. Є такі, що на перші чутки про війну ще в березні цього року вибрали свої вклади з рідних банків і перестали щадити. Інші не щадили і далі не щадять, маючи вже виправдання, мовляв, буде війна. Ми вже опрокинули таку поведінку кількома завагами на цьому місці. А тепер ще питаємо: чи варто вичікувати? Вже минуло від березня чверть року і війни нема. Кілько то потратили люди через те, що повибирали свої вклади або перестали щадити? Гріш у кишені легко покотився на непотрібні речі, а так був би захований у банку і приніс би був відсотки щадникові, а крім того сповнив би був важну ролю в розбудові рідного господарства. Як виглядатимуть такі полохливі люди далі, коли мине ще чверть і пів року і рік — а війни не буде?... Чи не шкодять вони собі і загалові? Ми не впевняємо тут, що війни не буде, але повторюємо ще раз, що чи буде війна, чи не буде, завсіди, а особливо в ті часи варто щадити в рідних банках, бо це скріпляє не тільки щадника, але й економічну силу рідного загалу. Отже завертаймо свої вклади, які ми повибирали з наших банків назад до тих банків і щадімо далі постійно в Земельнім Банку Гіпотечнім та в інших рідних банках — для свого і загального добра. (Ю.)

Заборона турніру копаного мяча.

Повітове староство у Львові рішенням з дня 15. ц. м. до ч. Поль. 10/1026/39 повідомило Старшину кружка „Орлів" ім. князя Ярослава Осьмомисла у Львові, що на основі ст. 10 і 11 розпорядку президента з дня 27. X. 1933 (Д. З. ч. 35 поз. 632) забороняє уладити в неділю 18. ц. м. турнір копаного мяча при участи українських дружин у Винниках з „огляду безпеки".

Сесія сойму і сенату замкнена.

ВАРШАВА, ПАТ. У пятницю 16. ц. м. відбулось пленарне засідання сойму. На початку маршал повідомив послів, що премієр надіслав відповіди членів уряду на посольські інтерпеляції. З черги сойм розглянув ці законопроекти, в яких сенат перевів деякі поправки і здебільша приняв зміни сенату. Отже сойм розглянув між іншими такі законопроекти: про запевнення праці учасникам боротьби за незалежність, про суди суспільних обезпечень, про облігації, про ординації, про адоптування малолітніх, про охорону лісів, про картелі з тим, що промислово-торговельна комісія звернулася до міністра промислу і торговлі з покликом, щоб розвязав картелі, що невідповідають сутєвим інтересам національної господарки.

Крім того сойм розглянув поправки законопроекту про ремісничі палати і новелю до розпорядку президента про управильнення довгів. Опісля довшу промову виголосив маршал сойму про його працю від 1938 р.

В пятницю 16. ц. м. доручено теж маршалам сойму і сенату розпорядок президента з 16. ц. м. про замкнення сесії сойму і сенату. Після того прем. Славой-Складковський гостив чаєм послів і сенаторів у президії ради міністрів, куди прибув марш. Сьміґли-Ридз, якого витали овацiйно.

На останньому засіданні маршал приняв теж кілька інтерпеляцій, що їх зголосили посли між ін. дві пос. Д. Великанович: про арештування Павловича з Залозець та о. Хабурського з Беримовець і про парцеляцію двора в селі Козяри.

Чи Румунія відступить Болгарії Добруджу?

АТЕНИ, 16. 6. ПАТ. Нині мін. Ґафенку відбув двогодинну розмову з прем. Метаксасом. Вполудне мін. Ґафенку склав вінок на могилі невідомого вояка. В год. 13-ій був на авдієнції в короля, який гостив його обідом, на якому був теж премієр.

БІЛГОРОД, ПАТ. Румунська амбасада заперечила вістки, що появились в югославянській пресі, будьтоби Англія і Туреччина запропонували Румунії територіяльну концесію для Болгарії в заміну за приступлення до балканської антанти. Дементі підкреслює, що Румунія ясно спрецизувала своє становище у справі ревізії кордонів і тому не може бути балачок про ніякі уступки чи територіяльні концесії.

РИМ, ПАТ. Від кількох днів італійська преса висловлює своє невдоволення з політики румунського міністра закордонних справ Ґафенку та його подорожі до Анкари і Атен. Преса дошукується в цих подорожах акції у справі порозуміння між Болгарією та її сусідами. „Пополо ді Рома" стверджує, що мін. Ґафенку обговорює в Атенах справу румунсько-болгарського порозуміння тому, що воно залежить теж від поладнання болгарських домагань у справі доступу до Еґейського моря. Все це доказує, що Англія і Франція бажають втягнути Болгарію до акції окруження тому, що не можливо вже втягнути до цієї акції Югославії.

Натиск Німеччини на Румунію щораз то більший.

ПАРИЖ, ПАТ. „Евр" помістив статтю свого кореспондента з Букарешту про щораз то більший натиск Німеччини на Румунію. Румунська влада безпеки — пише „Евр" — перехопила всі тайні інструкції, вислані для тайних німецьких агентів, з наказами ширити політичні і суспільні неспокої, та провокувати інциденти на совітсько-румунськім кордоні. В останніх днях Румунія була під сильним господарським натиском Німеччини, але зуміла опертись завдяки рішучій поставі короля.

Чи Німеччина будуватиме твердині на латвійсько-совітському кордоні?

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє: Латвійське посольство заперечує вістки, що появились у пресі, будьтоби договір про ненапад між Німеччиною та Латвією обіймав тайні клявзулі і будьтоби латвійський міністр закордонних справ зобовязався дозволити Німеччині на будову твердинь здовж совітсько-латвійського кордону. Комунікат посольства зазначує, що цей договір зовсім подібний до договору про ненапад між СССР. та Латвією.

Нова страшна катастрофа на морі.

ЗАТОНУВ ФРАНЦУЗЬКИЙ ПІДВОДНИЙ ЧОВЕН.

ПАРИЖ, ПАТ. Зі Сайґону повідомляють: **У французьких військових колах панує велика тривога за долю підводного човна „Фенікс", що виплив на море ще в четвер рано на вправи. Занурившись у воду в четвер рано підводний човен не виплив від 30 годин на поверхню моря. Воєнні кораблі і гідроплани шукають за підводним човном „Фенікс", залога якого складалася з 4-ох старшин і 67-ох моряків. Човен загинув в околиці малого заливу ҐанРан на східнім побережі Індокитаю.**

ПАРИЖ, ПАТ. Дотеперішні розшуки за підводним човном „Фенікс" не дали ніякого успіху. Згідно з інформаціями зі Сайґону човен сторожив береги Індокитаю і мав вернутись до пристані в четвер вполудне. Частину дороги відбув „Фенікс" під водою. Командант французьких морських сил в Індокитаю, затривожений долею човна, заалярмував негайно всі одиниці маринарки і морського летунства та приказав, щоб негайно шукали за човном. Слід згадати, що по двох недавніх катастрофах „Сквалюс"-а і „Тетіс"-а французька маринарка ввела загострений реґулямін у справі вправ підводних човнів, зокрема підчас занурювання.

Чергова конференція Стренґа з Молотовом.

МОСКВА, 16. 6. ПАТ. Нинішня розмова англійського амбасадора у Москві Сідса, французького амбасадора Наґіра і представника Форін Офісу Стренґа з Молотовом почалась в год. 4-ій пополудні і тривала 75 хвилин. По цій конференції відбулась нарада у британській амбасаді.

ЛЬОНДОН, 16. 6. ПАТ. Райтер повідомляє, що нині пополудні надійшов до Льондону перший звіт про розмови Стренґа з Молотовом у Москві.

ВЕЛИКІ МАНЕВРИ НІМЕЦЬКОЇ ФЛЬОТИ У СКАГЕРАК.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. З Копенгаги повідомляють, що 40 одиниць німецької фльоти почало маневри у Скаґерак. Темою маневрів є відома битва між німецькою та англійською фльотою, що відбулася на цих водах підчас великої світової війни.

ЗАБОРОНА СПОРТОВИХ ІМПРЕЗ У ЧЕХІЇ ТА МОРАВІЇ.

ПРАГА, ПАТ. Німецька влада заборонила в пятницю 16. ц. м. всі спортові імпрези в Чехії і Моравії до 30. ц. м. у звязку з жалюгідними подіями підчас змагань у Празі 8. ц. м. Тоді то відбулися змагання Прага-Берлін, що закінчились перемогою Праги у відношенні 2:0. Хід змагань був зовсім нормальний і тому заборона всіх спортових імпрез та його мотиви викликали загальне здивування. Спарта і Славія не зможуть розіграти у Празі до кінця ц. м. змагань з Мадярщиною та Югославією за чашу Середущої Европи.

ПАМАГАНИЙ ЗАМАХ НА ВІЙСЬКОВИЙ АРСЕНАЛ У ТУЛЬОНІ.

ТУЛЬОН, 16. 6. ПАТ. Французька поліція затримала минулої ночі кілька осіб, які намагалися перелізти через мур, що окружає військовий арсенал у Тульон. Підчас арештування вони ставили спротив. Одна особа важко ранена.

ПРОЦЕС ПРОТИ ДВОХ НІМЕЦЬКИХ ЖАНДАРМІВ У ПРАЗІ.

ПРАГА, ПАТ. Перед німецьким судом у Празі почався в пятницю 16. ц. м. процес проти 2-ох німецьких підстаршин німецької поліції за вбивство чеського урядовця в Наході в ночі з 9. на 10. ц. м. У процесі зізнаватиме 30 свідків.

НОВА СТРАШНА КАТАСТРОФА В СУДЕТАХ.

ПРАГА, 16. 6. ПАТ. Вчора пополудні дійшло до страшної залізничої катастрофи поспішного поїзду Берлін—Париж на стації Мітельґрунде в Судетах, в якій згинуло 13 осіб, 26 було ранених, з того 10 важко. 4 вагони зовсім знищені. На місце катастрофи приїхало багато визначних німецьких урядовців, між ними К. Генляйн.

По широкому світі.

— Австралійський міністр праці Говкінс вихилився кріз вікно свого кабінету на III. поверсі так нещасливо, що випав крізь вікно на вулицю і згинув.

— Президент Естонії скликав надзвичайне засідання парляменту у справі ратифікації договору про ненапад між Намеччиною та Естонією.

— **В пятницю 16. ц. м. шведський король** Густав V. скінчив 81 років. Король приняв пополудні ґратуляції від членів уряду з прем. Янсоном.

— Німецька господарська делеґація оглянула копальні міди і золота в Болідек у Швеції, великі фабрики целюльози з Зунсвааль та виїхала до фабрик сталі у Зандрікен.

— В Осльо почались наради у справі будови телефонічного кабля між Англією та Норвеґією.

— Сойм на Аляндських островах відкинув проект закону про загальну військову службу.

— През. Сметона продовжив на необмежений час виняткoвий стан у Ковні і в повіті. Литовський міністр фінансів заборонив вивозити з Литви машини.

— Мін. Бонне приняв у пятницю пополудні амбасадорів: Італії, В. Британії та Польщі.

— У Форін Офіс мін. Галіфакс і німецький амбасадор фон Діркесен прислали додатковий протокол до британсько-німецького розрахункового договору, що розтягається на Судети.

Спорт з останньої хвилини.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ СОКОЛА-БАТЬКА.

Сокіл-Батько організує в неділю 18. ц. м. в год. 4 пополудні на ставі „Світезь" плавацькі змагання з такою програмою:

Мужеські конкуренції: 100 м. довільним, 100 м. горілиць, 100 м. класичним мужчин, 400 м. довільним, гінці 3×100 м. змінним і гінці 3×50 довільним.

Жіночі конкуренції: 50 м. довільним, 100 м. класичним і гінці 3×50 змінним. При кінці відбудеться теж стріча у водному мячі.

Вступ за добровільними датками.

Літературна сторінка.

Повість про траґікомедію великої артистки.

Відомий англійський письменник Сомерсет Моґем видав при кінці минулого року повість п. з. „Театр", яка тепер вже появилася в ріжних перекладах, між іншим і на польську мову*)

Сам автор, що написав багато пес, які мали досить великий успіх в Анґлії і на чужині, здобув завдяки ним великий маєток і за останніх трицять років мав нагоду ближче запізнатися зі світом акторів. Його остання повість має всі прикмети попередніх: ясний сюжет і незвичайну простоту стилю. С.-Моґем вихований головно на французькій літературі не любить ні довгих описів ні епізодів, що не звязані безпосередньо з історією, яку він має повісти.

Повість „Театр" це сатира на велику анґлійську артистку та її чоловіка пересічного актора, дуже доброго бізнесмена, якому вона завдячує свою карієру. Ця карієра не торкається її таланту, а матеріяльних успіхів. Подружжя Ґосселінів єднає свою працю в театрі так, що те, що одне здобуває талантом, друге хистом до інтересів. Їх любов і дружба зовсім інші, ніж у звичайних нормальних людей, тому, що їх праця незвичайно нервова і звязана зараз із новими обовязками, примушує їх годитися на багато дечого такого, чого не стерпіли б в іншій професії. Чоловік великої артистки мусить годитися щоденно на її партнерів і звеличників. Від перших залежить її слава артистки, від других її велика популярність і маєток. Велика артистка не старіється, вона живе подвійним життям, але світ знає її тільки зі сцени. Найбільше зусиль її приватного життя спрямовує вона на те, щоб не втратити своєї молодости й чару. Її відпочинок поза сценою — це справжня мука, тому, що ті, які дбають за її талант та успіхи, передовсім її чоловік, приневолюють її відмовлятися від ріжних приємностей таких нпр. як їдження, щоб... вона не потовстіла. Бувають хвилини, коли ця велика артистка створивши якнайбільшу креацію, похилена над часописами, де критика вихвалює її талан, в думках зідхає до тої блаженної хвилини, коли постаріється, зійде зі сцени і зможе жити, як сама захоче.

Ось одна сцена такої недозволеної спокуси: „Зявився біфштекс, його присмажили в сам раз на її смак, а цибуля була крихка і бронзова. Вона їла делікатно смажені бараболі поволі смакуючи, якби хотіла схопити хвилину, що проминає. — Що значить кохання поруч біфштекса з цибулею?" — спитала. Як це чудово бути самій і дати волю думкам, щоб блукали".

Автор показує нам людину з тими усіми буденними нахилами, які має кожний з нас, а поза ними талант, завдяки якому сама не знала, як відчувала найтрудніші постаті у пєсі і як відтворювала їх на сцені так, що самі автори були захоплені її грою. Головною основою повісти „Театр" є дві паралельні любовні історії, що кидають світло на психольоґію артистки великого стилю у такому середовищі, де вона завдяки свому талантові може дістатися до найвищого товариства. Хвилинами можна мати враження, що автор змальовує не Льондон, а скоріше відносини на паризькому ґрунті. Деякі сторінки його роману передають навіть такі характеристичні риси з життя акторів, що їх можна прикласти до акторської моралі в інших краях.

Повість С. Моґема найбільше нагадує повісти Мопасана, якого він сам уважає одним із найбільших мистців оповідання і своїх найбільших учителів.

*) W. Somerset-Maugham: „Powieść". Wyd. „Rój".

Повість летуна.

Може дехто з читачів пригадує собі фільму п. з. „Нічні перелети"? Її зрдобили на підставі повісти сьогочасного французького письменника Антуана Де Сен-Екзіпері під тим самим заголовком. Тепер цей автор видав нову повість п. з. „Земля людей". У ній знов змальовані враження летуна, що дивиться на землю немов би з іншої планети. Відриваючися від поверхні землі, її скал, рік і домівок, він зазнає багато більших вражінь від хмар і зір, ніж від того усього, серед чого ціле життя виховався. Автор передовсім звеличує солідарність невеликої жменьки людей, яка завішена між небом і землею витворює в собі своєрідні прикмети енергії та почування обовязку. Один із героїв ціє повісти Ґійоме злинувши на свому літаку до недосяжних досі ледяних верхів Андів викрикує: „Те, що я зробив — присягаю, не був би в силі зробити ніякий звір.

Сен-Екзіпері змальовує нам теж і вражіння летуна, коли він починає дивитися на свій апарат як на живу істоту, з якою зливається в одну цілість, так немов би його руки і ноги були тільки частинами машини. Цей письменник вже в не першій своїй повісти хоче відтворити взаємини землі зі зоряними просторами і залишити враження космічної величі. При цьому він уміє найти і цікавий сюжет.

Мала манія письменника.

Один французький критик звернув увагу, що в усіх повістях відомого французького письменника Пера Бенуа всі імена жінок починаються на букву А: Аврора, Антінея, Алеґрія, Аннабеля, Антіопа, Анна, Адгельстана, Аґар, Альберта, Акселя, Аспара, Аннета, Аліція, Арміда, Арманда, Адрея, Аіса, Адльона, Аріяна, Арабеля і Армена.

Я. РУДНИЦЬКИЙ.

Чому не розуміємо нових поезій?

Молодий Приятелю!

Ви пишете вірші, і це нормальне явище. Майже всі ми починали від них; іще тоді, коли не вміли скласти доброго листа на іменини. Перша причина мабуть загальна; її зясував здобно Вольтер: „Те, що занадто дурне, щоб його висловити — співаємо". Почування маємо раніше, ніж думки, а поезія не потребує думок — бодай від часу романтизму. Друга причина: — наша доба; дехто називає її неромантичною; як там її не звати, а вона скинула із престолу розум і посадовила на йому ірраціональну силу, що має сотню імен і сотню подоб. Ми всі кричимо, кидаємо гасла, віабуруюємо і не подаємо при цьому мотивів, не маємо часу доказувати, ані провірювати своїх засновків і висновків.

Цих кілька слів треба мені для порозуміння з Вами — ліриком, що не признає підстав для порозуміння там, де починається лірика. Ваше становище теоретично правильне, коли Ви великий поет. Тоді Ви викидаєте зі своїх грудей захоплення своєю любов'ю, небом, сильною владою, грандіозним людством, життям, смертю, божевіллям чи загадкою своїм „Я", і черга стрілен-слів, що вилітає з вашого серця, влучає чуже серце так просто, як красномовство народнього трибуна або освідчини закоханого. Якже ж тут критикувати Вашу поезію?

Тимто може краще було б засвоїти собі деякі загальні „принципи"

Ваші „Фіолетові зідхи" лежать переді мною з арабесками пружків і питайних знаків. „Не розумію" або „це мені не подобається" супроти поезії не арґумент; її наче жінку не треба старатися розуміти. Та може „розуміти" це таки вищий ступінь реакції серця, яке хоче знати, чим захоплюється і може це та стадія, коли воно мусить вибачати людським недостачам.

Почнімо від намаганої претенсіональности. Чому зідхи — фіолетові, а не мариновані? чому не „Льогаритми квадратових пахощів?" Ви, як більшість наших „істів" хочете читача приголомшити найштудерніше накопиченими словами. Вже романтики сто років тому мріяли про такий скорострів, що викидав би блискавки метафор та парабол і до найрідше вживаних слів додавали якнайменше сподівані епітети. З того, що великі візіонери, наче гості з санаторії для божевільних, бачили найдивогляднійші примари в ріжних опуках і кривих дзеркалах, — з того, що людська уява може творити несхопні страви зі запахів, кольорів і звуків — не виходить ні трохи, щоб усі оригінальні сполуки слів (бо до них усе зводиться у літературі) були поезією і щоб там, де ми не уявляємо собі виразно образів і не схоплюємо ясно думок, ми могли шукати порятунку в „поетичній оригінальности".

Поезія має звичайно три головні ознаки: ритм, рими і сенс, а модерна поезія пробує зачати боротьбу з ними всіма нараз. Рими — як відомо — від давніх давен уживані тільки в деяких мовах; — ритм можна найти в усьому, навіть часом у поганій прозі, чи в ударах калатальця дитини, а „сенс" прогнали поети віддавна з Парнасу, як приземного міркувальника. Те, що відріжняє поему від прози на перший погляд — це строфа. Байдуже, чи Ви принціпіяльний „верлібрист", якому вірш пливе ріжними рядками, неподіленими на якісь „одиниці". Починаючи поему, Ви самі встановляєте якесь чергування звуків та віддихів, витворюєте несвідомо засновки мельодії з поворотними ударами, переливами настроїв, під такт яких починає битися наше серце і... думка.

Друкарські штукарства тут ніпричому. Поезія відповідає потребам живого слова; вона існувала устно раніше, ніж люди вигадали письмо, і досі про неї рішає вухо, а не око. Ви можете завдяки друкарському мистецтву не знати як гарно позазначувати окремі рядки і слова, а проте не додасте їм ритму ні внутрішнього звязку, коли вони їх не мають, хочби стояли поруч, як у прозі. Модерні поети за прикладом політичних діячів чи кепських акторів почали наголошувати забагато слів, утративши хист відріжняти важні і великі від буденних, буденних, що тягнуться у хвості вуличного красномовства. Зверніть увагу, як багато Ви вживаєте нараз ріжних іменників, як багато між ними абстрактів, які вони не уявні, які суперечні з попередніми і дальшими, як кожний новий прикметник доданий до них затемнює зміст попередніх, замість їх розяснювати!

Сучасна поезія нагадує здебільша муринський джезбенд призначений для „рафінованої" публики. Оця буцімто вибаглива публика має такі нерви, що до них можна достука-

Поліська Мати Божа на раменах свого народу йде на Волинь.

Варшава, 15 червня.

Повідомляють нас з Пинська:

В суботу 10. ц. м. зустрічало ціле православне населення Пинська урочисту і особливу процесію, а саме **чудотворну ікону Жировицької Божої Матері,** що її несе великий гурт поліщуків та чернецтва жировицького манастиря на Волинь, до Почаєва.

Цей особливий хресний хід вийшов ще 4. червня з Жирович і через Нацевичі, Телехани та Логишин домандрував до Пинська, щоб звідти, після дводенного виставлення чудодійної ікони у місцевій православній катедрі вирушити далі на: Дубой, Камінь Коширськ, Ковель, Луцьк, Дубно, Кремянець, до Почаєва. Від самого початку в цьому зворушливому паломництві поліщуків на Волинь бере участь кількох старших ченців та кілька десятків селян, до яких по дорозі пристають інші.

Чудотворна ікона поліської „Жировицької Божої Матері" була у Жировичах від непамятних віків. Першу церкву у цій місцевости, за переказом — на місці, де появилася чудотворна ікона — збудував литовський підскарбій **Олександер Солтан.** У 1613 р. монастир перейняли оо. Василіяни. Перед чудотворною іконою склонювали голови вельможі і бідота, магнати і заробітники, люди ріжних віроісповідань і національностей. Від часів короля Володислава IV. був звичай, що кожний польський король їздив на поклін оцим святощам.

Якраз 100 років тому, у 1839 р. чудотворна ікона вернулася до православних, але культ її надалі залишився у всіх.

Вістка про те, що поліські вірні на струджених селянських руках несуть старовинні святощі до Почаєва, стрілою майнула по цілій Волині. З міст і з сіл виходять напроти поліської Матері Божої великі гурти людей. У лтньому сонці виблискують ризи священників, жінки повзуть на колінах, діти висипують далекий шлях квітами. З уст наочних свідків того небуденного свята довідуємося, що на цілому шляху походу поліської Божої Матері, можна бачити **небуденний підйом релігійного духа, віднову християнської моралі і вияв гарячої віри народу.** До Почаєва поліська процесія повинна прибути коло 20-го цього місяця. Тоді й Галичина матиме нагоду відвідати поліську Божу Матір.

КТВ.

Інформації про студії у фахових школах у Кракові.

Українська Студентська Громада у Кракові подає отсим до відома запікавлених інформації про студії в окремих школах у Кракові.

1) **Державний Інститут Пластичних Штук.** Завдання Інституту приготовити артистично й технічно працівників промислу і артистичного ремесла. Наука в Інституті триває 5 літ. Перші 2 роки посвячені на загальне знання. Дальші 3 роки на спеціялізацію у відділах після вибору: а) декораційно-малярському, б) декораційно-різьбарському, в) архітектурі внутр, г) ґрафіки, ґ) мануфактурі. Умовини приняття: а) небільше 25 літ життя, б) укінчення 6 кл. гімназії старого типу або рівнорядної школи; в) предоставлення власних праць. Вступний іспит 22. 6. і 7. 9. 1939 р. Вступна оплата 15 зол., вписе 10 зол., річна 200 зол.

2) **Державна Промислова Школа** (Алея Міцкевіча 5). Наука обхоплює 5 фахових ліцеїв, а саме: а) Будівельний ліцей (архітектура), б) Механічний ліцей (обрібка металів — будова машин), в) Хемічний ліцей (продукція хемічна), г) Водно-меліораційний ліцей (каналізація і меліорація ґрунтів), ґ) Телекомунікаційний ліцей (радіо, телефон, телеграф). Час науки триває в кожному ліцею 3 роки. Абсольвент дістає титул „техніка". Умовини приняття: 1) Укінчення 4 кл. гімназії нового типу, або 6 кляс старого типу; 2) не більше 20 років життя, 3) іспити: а) для абсольвентів 4 кл. нового типу з математики й вільноручних рисунків; б) для абсольвентів 4 кл. купецької гімназії з математики, рисунків і фізики; в) для інших гімназій з математики, фізики й польської мови. Оплата виносить 170 зол. річно (у двох ратах).

При школі існують 2 фахові гімназії (механічна й електрична). 1) **Механічна гімназія** охоплює: обрібку металів (токарство), ковальство, слюсарство.

2) **Електрична гімназія** охоплює: радіо-телеграф. Умовини приняття: 1) 6 кл. виділової школи, 2) небільше як 17 літ життя. Вступний іспит з польської мови, ґеографії, аритметики і геометрії рисунку. Оплата 170 зол. річно.

3) **Адміністраційно-Торговельна школа.** Наука триває 1 рік — основується головно на торговельній ділянці з узглядненням купецької книговости, стенографії та писання на машині (школа передовсім для дівчат). Умовини приняття: 4 кл. гімназії нового типу або 6 кл. гімназії старого типу. Оплати — впис: 15 зол.; річно 350 зол. (по 35 зол. місячно).

4) **Школа Готелярства** (Чарновейска 8). Наука триває 2 роки. Завданням школи приготовити студента до провадження готелів, пансіонів, санаторій, шпиталів, бурс і т. п. Обовязує наука трьох чужих мов. Умовини приняття: 1) 6 кл. гімназії, 2 не більше як 30 літ життя. Оплата: впис 15 зол., наукова поміч 30 зол., річно 400 зол. (в місячних ратах).

5) **Університетська Школа Гігієністок і Шпитального Догляду** (Коперника 25). Наука триває 2 роки. Умовини приняття: 1) не більше 30 літ життя, 2) укінчених 6 кл. гімназії старого типу або рівнорядної школи. Оплата: впис: кавція 70 зол., кошти умундурування 250 зол., оплата за інтернат 120 зол. місячно. Студенткам не вільно мешкати поза інтернатом.

По всякі інформації у справі студій у краківських школах взагалі просимо звертатись до дирекцій (секретаріятів) відповідних шкіл, або до Української Студентської Громади у Кракові (вул. Баторого 10, I пов.) з рівночасним надісланням почтової марки за відповідь.

М. В.

Інформації про студії в Познані.

1) **Познанський Університет:** має 5 виділів: правно-економічний, лікарський (зі Студією Фізичного Виховання), гуманістичний, математично-природничий (з фармацією) та рільничо-лісний. Вступні іспити обовязують на виділах: правно-економічнім, лікарськім, фізичного виховання та фармації. На медицині письменний та устний вступний іспит із загальної інтеліґенції, на фармації з математики або фізики, на виділі фізичного виховання з фізичної справности та спеціяльні лікарські оглядини. (Звичайні лікарські оглядини обовязують на всіх виділах). На медицині, крім вступного іспиту, відбувається ще конкурс матур, першенство мають кандидати з добрими матуральними свідоцтвами. На виділи зі вступними іспитами число принятих обмежене, на інших ні. Студії тривають: на виділі фізичного виховання 3 роки, на фармації, правно-економічному і рільничо-лісному 4 роки, на медицині 16 триместрів (5 літ і 1 триместр). Оплати: річна [illegible] 200 зол. (у трьох ратах). На першому році треба платити: чесне 200 зол., вписове 30 зол., вступний іспит 10 зол., маніпуляційна оплата 10 зол. і лікарські оглядини 4 зол. (Три останні треба платити перед [illegible] поданням). На дальших роках можливе [illegible] відрочення оплат. Подання треба вносити у [illegible] (докладні речинці складання подань до вступних іспитів і лікарських оглядин будуть устійнені [illegible] серпні — тоді подамо у пресі). Подання треба писати на окремому формулярі, на якому виділяється [illegible]. Залучники: а) метрика, б) свідоцтво зрілости [illegible], г) свідоцтво про відбуття лікарських оглядин, д) евент. свідоцтво моральности, посвідка відношення до військової служби, е) [illegible] (як була перерва в студіях), [illegible] оплату за [illegible] зложено 10 зол. на маніпуляційну оплату на вступний іспит.

2) **Торговельна Академія** (Академія Гандльова [illegible] Зиґмунта Старого): Впис офіційно до [illegible] (приймали й до листопада). Вступних іспитів нема. Залучники як на університеті і 3 знимки. Оплати: [illegible] 30 зол., лікарські оглядини 4 зол., [illegible] на оплата 360 зол. (місячно по 40 зол.). На [illegible] третьому році можливі звижки до половини. [illegible] местра академічна оплата 12 зол. Іспити [illegible] кожний по 6 зол. Студії тривають 3 роки [illegible] легкі.

3) **Вища Школа Будови Машин і Електротехніки** (вул. Берґера): Вимагане свідоцтво загальноосвітньої середньої школи (знач. ліцею), або технічного [illegible]. Вступний іспит з математики і фізики [illegible] сліту матем.-природничого ліцею. Впис [illegible] до 15. 8. і в зимі до 10. 1. Оплати: вписове 10 зол. [illegible] чесне 200 зол. (у [illegible] ратах) [illegible] това такса 15 зол. [illegible] Сини урядовців і [illegible] лабораторії, вкладні 10 зол.

тися тільки ґонґами, і вона має такий шлунок, що втягає в себе залюбки все — від коктейлю до ковбаси з капустою, щоб якомога швидко його випорожнити.

Рими, що давніше мали вагу якнайбільше наголошених слів та образів — утратили свою силу. У нашій поезії вони витерлись від надмірного наслідування народньої поезії, де так легко паруються дієслова з дієсловами і прикметники з прикметниками. Втікаючи (зовсім розумно і по геройськи) від надто легких рим, ми почали підшукувати щораз-то нові асонанци чи тільки далекі відгуки рим і вже тепер ми дійшли до таких далеких свояків римованого слова, що очі та вуха потребували б своєрідного приблизового апарату, щоб могли схопити відгомін при кінці рядка. Римувати „князь" і „підняв", „далекий" і „екран" можна для химородів. Око починає між римами шукати схожости так, начеб слова втратили свою силу звуків, бо самі оглухли від занадто сильного крику.

Метафори мають на меті загострити образ, зискравити його, зосередити пильні почування на мить на одному предметі. Модерні поети вживають метафор не як мяча, що має попасти в якусь ціль, а як хустинки престидиґітатора, який витягає її перед публикою тоді, коли хоче „пустити їй тумана".

Дуже цікавий у нас звязок „герметичної", „езотеричної" поезії з її громадськими чинтаннями. Революція ще раз відродила гасло — поезії для маси. Ту саму ідею віднаходимо у програмі деяких західньо-европейських напрямків, вироблених у технічних лябораторіях майстрів від „поетики": футуристи гукають до маси, унаніміisти оспівують її, сімультанеїсти хочуть наслідувати ріжноголосий хор. Теорії завжди цікаві, коли вони допомагають розуміти „несвідомі пориви", але вони завжди наївні, як діти, коли хотять поглибити те, чого порив сам не приносить.

У нашій поезії, що головно використовувала соціяльні настрої, витворилося дивовижне явище: поети звертаються до маси у формі призначеній для вибранців. Теми і ціль не відповідають тут зовсім засобам. Так ми дістали поезію майже аристократичну з рідкими словами, з чудернацькими метафорами, зі силою абстрактних термінів, малозрозумілу, з гаслами дочіпленими до неї, зовсім далекими від її духа. Інтеліґент не має що робити з ідеями, проголошуваними у таких поемах, селянин чи пролетар ледви чи міг би зпоза слів зрозуміти, що тут іде про нього.

Із соціяльною метою поезії йшла віддавна в парі одна характеристична риса: надмірна балакливість, потоки красномовства. Цю рису мав уже крайній романтизм; прибільшена сліпа віра в силу слова завсіди характеристична для поворотніх течій романтизму. За нашої великої революції її провідники нераз ставали скорострілами, що викидали із себе як Марінетті цілі макарони запальних, убивчих фраз. Ця хвороба не оминула й поетів, які пробували поривати масу.

(Докінчення буде).

Кожний українець, кожна українка і кожна українська установа повинні вважати собі за національний обовязок і найбільшу честь належати до всенароднього Т-ва Рідна Школа і мати членську виказку.

до 50%, незаможні навіть до 70%. По скінченні школи посади майже певні.

4) **Державна Садівнича Школа** (Пальствова Школа Огродніча, Домбровского 159). Наука триває три роки. Перший рік приготування, два дальші спеціялізація на вибір городової продукції, або декоративного городництва. Оплата 200 зол. річно, крім дрібних кавцій та ін. Умовини приняття: 1) покінчення 18 літ життя, 2) свідоцтво покінчення гімназії або 4-літньої фахової школи, 3) відповідна фізична сила (до праці в полі). Залучники до подання: а) метрика, б) свідоцтво покінчення гімназії, в) життєпис, г) 3 світлини 3,5×5 цм. Кандидати здають іспит (з хемії, ботаніки й математики). Записи в часі 15.—31. серпня. Наука починається з половиною вересня. Абсольвенти по осягненні диплому можуть: 1) навчати огородництва у всеподних рільничих школах, 2) мають право студіювати на С. Г. Г. В. у Варшаві, на агрономії у Кракові, Вильні, Познані й на політехніці у Львові. Про вступний іспит і т. д. повідомляє управа школи кожного кандидата окремо. Адресувати як вище подано.

При школі існує **однорічний курс овочевих і приничих перетворів** (Пальствови Курс Пшетвурства Овоцув і Варив). Триває від 1. лютого до 30. листопада. Умовини подібні як у садівничій школі. Найкраще написати по докладний проспект. Школа і курс дають великі можливости.

5) **Школа піклування Червоного Хреста.** Наука триває 2 і пів року. Курс починається у вересні і в лютім. Вік від 18—35 р. Усі учениці мусять мешкати в інтернаті, де обовязує строгий регулямін. Вимагає свідоцтво покінчення гімназії (н. т.) та здоровля. Подання треба вносити до 15. серпня, але чим скорше, тим краще. Тому, що подання вноситься письменно (з залученням як свідоцтво громадянства, метрика, життєпис, лікарське свідоцтво, знимки і т. д.) на окремому формулярі, що його присилає школа — найкраще негайно написати за проспектом і формулярем: Школа Пєлєнгнярства Польского Червоного Кжижа, Познань, Валн Лешчинського.

6) **Інститут пластичного мистецтва** (Інститут Пляетичних Штук, вул. Сьвєнтославска 51). Наука у школі триває 5 літ, 2 приготовні і 3 спеціялізаційні на 6 виділах: декоративного малярства і вітражерства, графіки і передплетництва, кераміки, різьби в металю, внутрішньої архітектури, текстильний виріб. Вимагане свідоцтво покінчення гімназії нового типу. Принимають у віці 16—25 літ. Вписи у вересні. Залучники як у попередніх. Вступний іспит з рисунків. Оплата: семестр 100 зол., діти урядовців до 50% знижки. По скінченні школи можна студіювати дальше в Академії Мистецтв у Варшаві чи Кракові. Учні інституту заробляють вже часом і на 1. році.

7) **Державна Педагогія** (Пафствове Педагогіюм, вул. Креста 8): 2 роки. Принимають по ліцеальній матурі. Оплата 50 зол. (Можна дістати знижку). Є інтернат. Вступний іспит. Три відділи: гуманістичний, математично-фізичний, географічно-природничий.

Місячне удержання у Познані коштує від 60—100 зол. без оплат. На стипендію чи якісь інші допомоги українські студенти числити не можуть; щонайбільше на зниження оплат на вищих роках. Щодо вигладів на принятя, то для інформації подаємо, що на медицину приняли минулого року 8-ох українців, а напр. на фармацію від трьох літ послідовно не принимають ні одного. Українці студіють головно в Торгов. Академії та В. Школі Будови Машин. Усіх кандидатів, що прибудуть до Познані, просимо зголоситися в домівці У. С. Г. (вул. Гвяздна ч. 1 м. 1). За всякими іншими інформаціями звертатися в часі ферій на адресу: Ілар. Чолган, Залісся п. Збр., п. Гермаківка, долучаючи поштову марку на відповідь.

НОВИНКИ

18 ЧЕРВЕНЬ

НЕДІЛЯ

Ст. ст. 5. червня 1939.
3. Неділя по Сош., Доротея.
Лат. 3 Нед. по Зел. Св., Марії М.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.36.
Місяць: схід — 5.02, захід — 20.46.

Завтра: 19. червня. Понеділок.
Ст. ст. 6. червня 1939.
Іларіона, Василя.
Лат. Гервазія і Протазія.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.36.
Місяць: схід — 6.14, захід — 21.29.
Післязавтра: 20. червня. Вівторок.
Ст. ст. 7. червня 1939.
Теодота свмч.
Лат. Сильверія.
Сонце: схід — 3.14, захід — 19.36.
Місяць: схід — 7.30, захід — 22.06.

—o—

— **ЗВЕРНІТЬ УВАГУ Знайомим, що модні торбинки, парасолі, валізки, течки, пуляреси, дарунки купуємо тільки в українському магазині „ТЕКА“, Б. Гірняк, Львів, вул. Шайнохи 3.** 92 1—6

— **Ворохта — це найгарніше літнище в долині Пруту. Кожний українець памятає, що істнує там першорядний український пансіон під Матірю Божою під управою** Т. Дмитеркової в прегарнім городі-парку над Прутом, який запевнить Вам, що лише там проведете якнайкраще відпустку і літний відпочинок. **Знаменитий харч і приступні ціни!** 1143 1-11

— **Пансіон „Vita“ в Черчі** поручає В. П. Лікуванцям гарні, сонячні кімнати зі здоровим і смачним харчем, та доброю обслугою. Ціни приступні, а в 1. і 3. сезоні значно знижені. Стефанія Крвавичева, вдова по священику. 1090 1—8

— **Для укр. громадянства одинокий укр. кооп. ресторан „Гастрономія“ у Львові при вул. Костюшка ч. 3. поручає здоровий та смачний харч і напитки.** Окрема кімната на товариські сходини. 904 —2

— **Увага! Українці купують льоси 45-ої державної льотерії тільки в єдиній українській Колектурі Повітового Кредитового Товариства, кооп. у Львові, вул. Оборони Львова 4, партер. Замовлення з провінції полагоджує відворотно.** 1196 —2

— **Реколекції для духовенства.** Т-во св. Андрея влаштовує реколекції для духовенства в будинку духовної академії у Львові від 26—30. червня ц. р. Кошта утримання звичайні. Зі собою треба взяти постіль. Скорше зголошуватися треба у Т-ві св. Андрея, Львів, Тереси 38. 1257 1—2

— **Українське фризієрське заведення Евгена Чучмана у Львові, вул. Супінського 12 виконує всі праці з ділянки мужеського і жіночого фризієрства по найнижчих цінах.** 1233 —5

— **За товарові звороти в галянтерійній кооперативі „Базар“, Львів, Руська 3 дістанете прекрасні сорочки зі заграничних матеріялів готові і на міру в дуже вибагливім викінченню.** 1209 1—2

— **Лиси, пелеринки, боа готові і на замовлення поручає Юліян Глушевський Львів пл. Капітульна 3. І. п. тел. 254-46. Нові журнали мод на 1940 р. До кінця травня дешеві перерібки.**

— **Найкраще перевезе ваші меблі і домашнє уряджения „Гарма“, спед.-перевозова кооп. Львів, Задвірянська 20, тел. 111-21. Меблеві вози, фахова обслуга, дешеві ціни.** 1065 1—8

В українській кооперативі „АРХО“, одержите готові меблі. Поручаємо: спальні, їдальні, кухні, комбіновані кімнати. Памятайте: „Архо“, Львів, ул. Красіцких 18, тел. 272-04. —30

— **Повторення опер: „Евгена Онєгіна“ і „Аїди“** в Музичнім Т-ві Лисенка дня 19. червня 1939 (понеділок), год. 8. вечір, у частинно змінений обсаді. Ціни місць, як раніше; білети в книгарні „Рідної Школи“, Сикстуська 20. 1261

— **Перечислення в збіжжі будівельних ощадностей і гіпотечне забезпечення на будованих** зараз-же домах, дає **найкращу забезпеку вкладчикам** Кооп. Банку **Міщанський Союз Кредитовий у Львові, вул. Руська ч. 3. Тел. 215-16.** Домагайтесь інформацій! 1183

— **Агрест, рожу, полуниці** смажимо тільки додаючи консерватор „Ароза“. Спосіб, як уживати на опакованню. Ціна одної торбинки (на 4 кг. конфітур) 15 сот. 518

— **Звичайні загальні збори т-ва св. Андрея** відбудуться 23. червня ц. р. від год. 10-ої в салі духовної академії у Львові зі звичайним порядком дня. В год. 9-ій в церкві св. Духа, збори попередить Служба Божа за померлих членів. 1257 а 1—1

— Здоровля це найцінніший скарб. Шануй здоровля і їдь на літний час до пансіону Зелемін у Гребенові. Пансіон Зелемін у Гребенові задовольняє і найвибагливіших. 1216

— **„Ідея Бога в дітей і в молоді“**, реферат о. д-ра І. Гриньоха для ширшого загалу відбудеться 18 ц. м., год. 16 в авлі гімн. СС. Василіянок, вул. Длугоша 17 а, заходом Мар. Друж. Студ. 1256

— **Позір!** Хто хоче забути про будні, хто хоче провести вільні хвилини безжурно, весело, хто хоче скріпити свої сили, хай загляне до Підбужа. Чудова гірська околиця, ріка Бистриця, ліси, гірське повітря, а що найважніше знаменита кухня, залишить у Вашій памяті незатерте враження. — „Українська Захоронка“ в Дрогобичі, що веде там вакаційну оселю для дітей і пансіон „Ольга І. і ІІ.“ для дорослих піде всім ПТ. літникам на далекойдучі уступки. Рівночасно оголошується конкурс на два безплатні місця в дитячій оселі в часі між 20/6. і 21/8. 1939 для сиріт по учителях або дітей учителів без праці у віці 6—15 літ. У мотивовані зголошення і запити слати до Української Захоронки в Дрогобичі, вул. Св. Хреста ч. 49. 1259

— Сезон смаження конфітур почався! Полуниці, агрест найкраще купувати в крамниці садовини та городовини „Центросоюз“. Подрібна продаж: Ринок 39, гурт.: Корнякта 1.

— **Номінація в церковній Єрархії.** З нагоди свого ювилею 40-ліття єпископства — Їх Ексцеленція Митрополит Андрей іменував соборним Крилошанином Митрополичої Капітули о. Омеляна Горчинського, сотрудника Успенської церкви у Львові. Почетними Крилошанами Митрополичої Капітули іменовані: сенїор духовенства, о. шамб. Михайло Цегельський з Камінки Струмилової, о. канцлер Микола Галянт, о. Степан Рудь, духовник Духовної Семинарії, та о. Йосиф Дяків, парох Бібрки.

— **Старшина Кружка ім. Ганни Барвінок складає щиру подяку всім Вп. громадянам та установам, що своїми жертвами і трудами вшанували сороклітте школи ім. Т. Шевченка.** Продовження вписів до Пропамятної Книги, складання жертв і вбивання цвяшків відбудеться в неділю, 18. червня від 9—13 год. і щодня перед полуднем від 20. червня до 30. червня в школі при вул. Мохнацького 12.

— **Українська Порадня для вибору звання** при Головній Управі РШ. у Львові, вул. Оборони Львова 12. повідомляє, що приймає петентів тільки до кінця червня ц. р. щоденно від год. 9—13, та по феріях від половини серпня.

— **Свято Матері** уладжує в неділю, 19. VI. „Союз Українок“ у Бродах, в салі тамошнього Музичного товариства. У програмі продукції жіночого хору, сольоспіви, деклямації, інсценізація та фортепіянове сольо. Дириґентка хорів п. Стефа Осадца. Початок Свята в год. 6.30 вечором.

— **Засідання Історично-фільософічної секції** Наукового Т-ва ім. Шевченка для вшанування 8-их роковин смерти дійсного члена Секції Вячеслава Липинського, відбудеться в суботу 17. ц. м. в год. 6. вечором в музею НТШ. при вул. Чарнецького 24/І. На засіданні вступне слово виголосить д-р І. Крипякевич, реферат „Липинський як історик і дослідник“ — д-р В. Залозецький.

— **Новий журнал.** Рухливе товариство „Доля“, що гуртує в себе дружини священиків почало видавати свій становий журнал. Журнал є покищо чвертьрічником і називається так само як і Товариство. На першій сторінці приносить Архиерейське Благословення Митрополита, в якім Митрополит висказує радість з приводу

появи журналу. Дальше йдуть: Наша мета — від Редакції. А. Семчишин: Всі за одну одна за всіх, о. Л. Куницький: Як ластівки нове гніздо будували, В. Радзикевич: Химери ясної ночі (оповід.), о. Ю. Дзерович: Інтернат для священичих дітей, Р. Купчинський: Клаптики згадок (фейл.), Н. С.: Початки Т-ва „Доля", М. Головінська: За честь, за долю дітей, в вкінці звідомлення з діяльности, комунікати і ріжні вістки. Окладинка культурна роботи арт. І. Іванця. Бажаємо журналові якнайкращих успіхів не тільки в середовищі для якого він призначений, але й серед усіх тих, кому доля вдів і сиріт по наших священиках лежить на серці.

— **Перші магістри в Академії Закордонної Торговлі у Львові.** 15. VI. ц. р. титул магістра економічно-торговельних наук одержали: Цегельська-Попович Ольга, Шаршаневич Володимир Мирон, Орищук Ярослав.

— **Вступні іспити до гімназій і ліцеїв.** Кінець шкільного року і роздача свідоцтв відбудуться в середу 21. ц. м. По роздачі свідоцтв будуть безпосередньо вписи до гімназій та ліцеїв. Вступні іспити до І. кл. гімн. у всіх школах Рідної Школи будуть 22. червня, до І. кл. ліцеїв письменний іспит 24, усний 26; вступні іспити до педагогічних ліцеїв відбудуться 22 ц. м. Вступні іспити до кляс від II. до IV. гімн. і II. кл. ліцею будуть відбуватись в чергових днях почиваючи від 22. червня. Всі ті речинці іспитів торкаються також і державних шкіл. — **Референтура шкіл Р. Ш.**

— **Кінцевий іспит у Приватній Семинарії** для виховниць дошкіль СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 103. відбувся під проводом делеґатки Кураторії Л. Ш. О. п. Казимири Левіцької, проф. II. держ. педагоґ. ліцею у Львові, у днях від 15—17. травня письменний і від 22—25. травня усний. Іспит здали: Бекесевич Олена, Белеґай Марія, с. Северина Брухаль, Галушка Емілія, Гнатів Ольга, Довбецька Софія, Заяць Стефанія, Калитовська Ольга, с. Богдана Касюхнич, Мартиняк Павлина, с. Макарія Мудра, Пилипчак Ольга, Пищук Олена, Ростковач Івана, Сай Марія, Стерпак Марія, Федоришин Ірина, Цапівна Евгенія, с. Симеона Цьолко, Чайковська Валентина, Ярек Анастазія. При письменнім іспиті репробовано 2 абітурієнтки, при уснім 1.

— **Українська ґутірка в радіо.** В понеділок дня 19. червня ц. р. передаватиме львівська радіостація чергову авдицію. Буде це ґутірка в год. 13.15—13.25, що матиме заголовок „Вакаційна лектура"; автор її д-р Михайло Рудницький. Відтак найближча українська авдиція — це концерт хору „Сурми" під дир. О. Плешкевича, який передаватимуть у середу 21. ц. м. в год. 13.10. і в якого програмі є лемківські та народні пісні.

— **Проща до Зарваниці.** „Діло" вже повідомляло, що Український Католицький Союз орґанізує прощу до Зарваниці у днях 28. і 29. ц. м. Виїзд з Головного двірця у Львові 28. ц. м. рано. Поворот із Підгаєць 29. ц. м. (четвер) вечером. Ціна білету в обі сторони 6 зол. Прочани, що будуть всідати на стаціях, що лежать на лінії Львів—Підгайці (Підзамче, Личаків, Винники, Гаї-Чижиків, Миколаїв, Куровичі і Перемишляни) не потребують приїздити до Львова, але мусять закупити білет за 6 зол. Зацікавленим подаємо до відома, що дирекція залізниць признала 50% знижки ціни білету доїзду до Львова із провінції на просторі 60 км. від Львова, а не 80 км., як було подано. Число зголошень, вимагане, щоб одержати окремий туристичний поїзд, вже є. Проща відбудеться невідклично. Додаткові зголошення приймаємо до 22. ц. м. в канцелярії Українського Католицького Союзу Львів, Японська 7/II. Поіменні списи прочан конечні. Хто ще їх не прислав, просимо надіслати. — **Комітет.**

— **Арештовано обманця на перегоновому торі.** На перегоновому майдані постійно крутяться ріжні обманці, які завжди знаходять легко вірні жертви та наповнюють собі легким способом кишені. Передучора поліція арештувала 38-літнього Даниїла Піпеса (Теодора 5), який обманював відвідувачів перегонів. Він приступав на перегонах до принагідних грачів і пропонував їм спілку зі собою. При тому Піпес показував наївним відвідувачам білети, що він їх буцімто вже купив. Очевидно білети були неважні, бо вони походили з попереднього дня. Піпес вишукував здебільша таких наївних і легковірних грачів, що приходили перший раз на перегони. Таким чином обманув він багато людей на доволі гарні гроші.

— **Львівська хроніка.** У брамі камяниці при вул. Пішій покинула якась жінка 2-літнього хлопчика. Заплаканого хлопчину відвела принагідна прохожа на поліційний комісаріят. — Робітник Петро Мацько знайшов підчас копання підвалин при вул. Жпірнадській, кости в землі на глибині 2 м. Дільницевий лікар, якого покликали на місце тієї макабричної знахідки, велів відставити кістях на Янівський цвинтар. — Від довшого часу поліцію засипували нарікаННЯМИ, що в т. зв. Єзуїтськім городі постійно якісь авантурники напастують прохожих. Тому поліція перевела передучора вночі (між год. 23—1) облаву у згаданому городі. Підчас тієї облави поліція придержала 7 реєстрованих вуличниць та одного пяницю. — Вантажне авто наїхало при Казимирівській вулиці на Едмунда Кіселя, який падаючи потовк собі сильно ноги.

— **Ручні гранати в поїзді.** 14. ц. м. знайшов кондуктор у поїзді, який приїздить із Львова до Тернополя в год. 11.07, між стаціями Глубічком та Тернополем, на полиці вагону III. кляси дві ручні ґранати (яйцеваті) без запальників. У тому місці, де був запальник, ґранати були спиловані. Поліція переслухала пасажирів того переділу й повела слідство.

— **Трагічна забава пістолею.** Тринацятьлітній хлопчина зі села Хлопчиці, Адам Скала бавився підчас неприсутности домашніх набитою пістолею. Раптом пістоля вистрілила й куля пройшла через нещасного хлопчину наскрізь, так що він на місці згинув. Виявилося, що кулю, якою застрілився хлопчина, зладив його батько, який для „скріплення" набою наповнив його внутрі порізаним дротом. Проти Скали-батька виготовив прокуратор акт обвинувачення за те, що без дозволу мав зброю.

— **Справляємо помилку.** В попередньому числі „Діла" у звіті з загальних зборів „Української Захоронки" пропущено через коректорський недогляд прізвища пань **С. Роздольської** та **І. Гинилевичевої**, які ввійшли до виділу Т-ва „Українська Захоронка".

Зі судової салі.

НЕ ВІДІСЛАВ МЕТРИКИ.

Перед апеляційним суддею д-ром Ліндертом у Львові відбулася в пятницю 16. ц. м. апеляційна розправа проти **о. Дмитра Федасюка, пароха в Немячі,** брідського повіту, якого окружний суд у Золочеві засудив на кару 6 місяців вязниці за провину зі ст. 286 § 1. к. з. Прокуратура притягнула о. Федасюка до відповідальности тому, що він не відіслав рим.-кат. парохові метрики уродин доньки Семена Пасічника, якого жінка була рим.-кат. обряду. Апеляційний суд у Львові по переведеній розправі відхилив присуд I. суду й увільнив о. Д. Федасюка від вини і кари. Підсудного обвинувачував апеляційний віцепрок. Собо**л**евський, боронив адв. **д-р** Лев Ганкевич.

ЗА „УКРАЇНІЗУВАННЯ" ПРІЗВИЩ.

Окружний суд у Чорткові своїм присудом з дня 22. V. ц. р. признав **о. Миколу Івахнюка,** гр.-кат. пароха в Джурині, винним провини зі ст. 287. § 1. к. к. і засудив на кару **безоглядної 6-місячної вязниці** за один-одинокий випадок впису до книги вінчаних назвища нововженця „Лемішка" замість „Лемішки". Підсудний боронився звичайною помилкою та невиразним почерком пера римо-кат. пароха, що виписав на засвідченні оголошення оповідей першу букву в той спосіб, що підсудний прочитав її як „Л". Суд не дав віри тій обороні і при вимірі кари заподав у мотивах присуду таке: „Sąd miał na względzie fakt, że czyny tego rodzaju na terenie tut. Sądu rozszerzają się w sposób wprost zastraszający. Niema wprost wokandy, któraby nie obejmywała conajmniej jeden, jeśli nie więcej takich przestępstw, dalej, że dopuścił się go oskarżony, będący kapłanem, a więc osobą, która wszystkim powinna świecić przykładem. Z tych też powodów oraz z faktu, że oskarżony w sposób, nie licujący z suknią kapłańską, starał się o odrzucenie z siebie odpowiedzialności karnej — a więc z zachowania się oskarżonego po wyroku nabrał Sąd przekonania, że tylko wykonanie kary tak oskarżonego, jak i jemu podobnych wstrzyma od dalszego popełniania tych przestępstw i dlatego mu wykonanie kary nie zawiesił."

Підсудний, що ставав на розправі сам без оборонця, зголосив від того вироку апеляцію, яку вивів адвокат д-р Володимир Електорович.

*

Перед окружним судом у Самборі на виїздній сесії відбулася дня 6 ц. м. розправа проти **о. Александра Тимкевича,** пароха Опаки за провину зі ст. 287 § 1 кк. Акт обвинувачення каже, що в книгах вінчань та у витязі з метрик вінчань подав прізвище Левицький, хоч в метриці хрещення це прізвище звучало „Левіцкі". Підсудний боронився тим, що ділав у добрій вірі, бо Іван Левицький підписався у протоколі прізвищем Левицький і з цього протоколу вписав його прізвище, не досліджуючи, як був Левицький вписаний до книги народин. Вкінці підсудний додав, що нема закону, який би обовязував його перед вписом контролювати книгу народин. По розправі суд засудив **о. Олександра Тимкевича** за провину зі ст. 287 § 1 кк. на **6 місяців вязниці** з припиненням кари на 5 років. Засуджений зголосив апеляцію. **Боронив адв. В. Кузик з Підбужа.**

ВІЙСЬКОВИЙ КРІС І ФАЛЬШИВІ ЗІЗНАННЯ.

Василь Ярмола зі Салашів, сокальського повіту зізнав на допиті і в слідстві, що бачив, як Ілько Дорощук і Лука Сайчук продавали військовий кріс. Зате на розправі, слуханий третій раз, змінив свої зізнання, кажучи, що нічого не бачив.

Коли прокуратура притягнула його до відповідальности за фальшиві зізнання, то Ярмола признався до вини, що за третім разом змінив свої зізнання на розправі і зізнав неправду тому, що Дорощук і Сайчук намовляли його, щоб змінив свої зізнання та погрожували, що якщо не змінить зложених уже своїх зізнань, якими їх обтяжив, його застрілять. Тоді прокуратура окружного суду у Львові потягнула усіх трьох до відповідальности, а саме **Василя Ярмолу** за фальшиві зізнання, а **Дорощука і Сайчука** за намову до фальшивих зізнань, за погрози і за посідання крісу. Ярмола признався, що зізнав фальшиво, бо бачив Сайчука і Дорощука як продавали військовий кріс; змінив свої зізнання під впливом їх намов і погроз. Одначе окружний суд не повірив йому й усіх трьох увільнив від вини та кари. Трибуналові проводив суддя **Бітнер,** обвинувачував прок. **Гіртлер;** підсудних боронили: Ярмолу — адв. **д-р Роман Перфецький,** Сайчука і Дорощука — адв. **м-р Михайло Прийма,** оба зі Львова.

—o—

ДОПИСИ.

ТЕРНОПІЛЬ

Гостина Театру ім. Котляревського в Тернополі. [illegible] репрезентує в нас театр[illegible]. Театр ім. Котляревського репрезентує [illegible] усі, що мають [illegible] ну культуру високої класи. Це твердять усі, [illegible] нагоду бувати на його виставах. Крім [illegible] і Совачевої, що їх звичайно при першій появі [illegible] публика щирими оплесками, працюють в ньому [illegible] „зірки" і „корифеї" нашого театрального мистецтва, [illegible] Бенцалева, Блавацький, Боровик, Кривицька, [illegible] Паздрій, Яковлів і ін. На кожній виставі [illegible] зача шукає за цими артистами. При [illegible] тичних задумах театру, при його багатоосібні [illegible] і великім ансамблі (понад 50 осіб) [illegible] сцени для нього вже за тісні, йому грати [illegible] сторих сценах великоміських театрів. [illegible] громадянство, що звичайно не [illegible] зацікавленням до театру, привітало театр [illegible] ревського дуже тепло та гостювало 3 дні [illegible] стецьких виставах. Театр виставив у Тернополі [illegible] до 5. червня оперету Легара „Циганська [illegible]" [illegible] спортову комедію Керницького „Муха [illegible]" [illegible] трагедію з визвольних змагань Грузії „Цариця [illegible]" [illegible] інсценізацію Шевченкової балади „Тополя" і [illegible]

...сача „Кирка в Льолео“. „Циганське кохання“ — стара і знана оперетка, чарувала прекрасними декораціями роботи арт. Боровика і муз. ілюстраціями, але ... залишила враження млявости. Комедія Корнійчука „Муза на офсайді“ — не справді дотепна і спортова з крови і кости штука. В ній блиснув особливо всесторонній талант Блавацького в ролі меценатa спорту дир. Баса, який так пристрасно залитий спортом, що навіть не бачить загрози банкротства своєї фабрики бетонів. До катастрофи, річ ясна, не приходить, бо фабрику ратує... поет (Я. Рудакевич), що мріє про видання збірки своїх поезій, грає неодатно ролю спортової приладоньки і врешті знаходить своє місце в характері... бухгальтера і санатора підприємства свого майбутнього тестя. Дуже добра була п. Левицька в ролі Ірини, яка інтервеніює всюди притомно. П. Яковлів в ролі належачого медика Кліщика, „тоже спортовця“, що їздив на „Олімпіше Шпіле“, неоріжнений. Він залицяється коло дочки дир. Баса, яка на його нещасти не любить спортовців, а втративши її, він з легким серцем жертвує цю втрату посадою спортового фельдшера в фабриці Баса. П. Левицький в ролі хитрого м-ра Кендельського задовільний, зате п. Рудакевич в ролі поета слабший. Добре теж заграла п. Совачева епізодичну ролю тети Мелясі „з доброго священичого дому“, яка дивиться на спортовців, як на кару Божу. Комедія має живу акцію, добрі дотепи і ситуації, тільки трудно вгадати, що автор хотів у ній сказати. Адже навіть комедія мусить мати якусь ціль. Її спортова сторінка перебільшена, бо покищо в нас таких меценатів спорту як дир. Бас нема і хто зна, чи скоро будуть. Поети не мають причини бути з неї задоволені, зате спортовці будуть нею захоплені. Мабуть під впливом цієї комедії постав при театрі Котляревського симпатичний УСК „Лис“, в якім реж. Блавацький грає ролю дир. Баса. Третього дня побуту в Тернополі виставив театр драму п. Сумбатова з визвольних змагань Грузії „Цариця Грузії“. Акція драми, що відбувається серед могутніх гір Грузії, наповнена палкою любовю батьківщини і ненавистю до окупантів-мусулман, держала увесь час глядачів у великім напруженні. Особливо вимовний був момент навернення в 3. дії ренегата — грузинського князя Отар-Бега. Головні ролі драми креували Божко (Солейман-хан), Степова (б. цариця Грузії, жінка Соломона, гаряча грузинська патріотка), Паздрій (ренегат Отар-Бек), Слюсарівна (його уродлива дочка Гамі), Блавацький (охлянин Глаха, старий грузинський ...), Рубчак (валихений батько Саба) і інші. Про цю драму годі щось більше писати, її треба побачити! Це без сумніву найсильніша річ теперішнього репертуару театру. — Про премієру „Тополя“ напишемо окремо. Романтична комедія Косача „Кирка в Льолео“ — це образок з життя львівського міщанства 17. століття, з великою дозою сатири і пародії. Річ оригінальна і незвичайна для глядача, повна архаїчних церемоній, зворотів і понить добре, але за довга! Косач любить пригадувати нам минуле, навіть у сатиричній формі, як це робить в „Кирці“. В цій комедії ми бачимо знамениті типи, наче у французькій комедії класичних часів. Найкращі типи створили Блавацький в ролі львівського міщанина-глитая Вальтазара Грабовського та Паздрій в ролі капітана Дон Кіхота Генрика Дингофа. П. Степова в ролі „цнотливої дівиці“ також дуже добра. Загалом, можна сказати, що всі артисти виконали свої ролі знаменито, згідно з інтенціями автора комедії.

оскол.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Сорок літ...

Сорок літ єпископства — це навіть для Вічного Міста великий шмат часу. І напевно в тім Вічнім Місті нераз сходить на те балачка...

Сорок літ!... Майже пів віку на високім престолі, який у нашім низиннім краю так далеко видно і так докладно видно. А довкола престола стільки голов: і батьківських сивих, віком та діями пригнутих, і матірніх, журливими думками обснованих, і молодечих, буйних та непокірливих, і дитячих голівок — сонячним сяйвом окружених... Скільки їх за тих сорок років перейшло — переминуло! Сиві поникли, поклалися в гроби — хіба десь-не-десь якийсь характерник ще срібною чуприною світить, молодечі — посивіли, а дитячі підійшли вгору, сяйво сонця вже не окружає їх, зате буйні вітри з ними грають.

— — — — — — — —

Підлисся 1901.

Там, де „підлисецька гора біла і дуб воду тягне“. Там де ще теплі сліди малих Маркіянових ніг, де кожний кутик старенького приходства нагадує пробудника Галицької Землі.

На подвірю і довкола на вигоні море людей. А в городі, під кріслатим дубом, новий Галицький Митрополит. Коло Нього дітвори як маку, а на кожній голівці соняшне сяйво.

— Як ти називаєшся? А до школи вже ходиш?

Не знаю, що відповів я і чи загалом здобувся на відповідь, але памятаю, що моя голова була тоді ціла в соняшнім сяйві.

— — — — — — — —

Розвадів 1917.

Розвинув крила стрілецький прапор, залопотів на зимовому вітрі і похилився перед Митрополитом.

„Благослови Владико, щоб я не падав, не хитався, а просто і певно вів стрілецькі ряди до ясної цілі!“

На білому полі стояли сотні за сотнями в молитовній тиші.

А потім грохіт барабанів і рівний твердий крок молодих ніг.

— Почетний похід в право. Сотня в право глянь!

На горбику, серед отамання, відбирав стрілецьку дефіляду — недавній царський вязень.

Колишні дитячі голови неслися під такт барабанів на стрічу вітрам...

— — — — — — — —

Львів 1938.

На святоюрськім подвірю висока домовина — багряною китайкою вкрита. Генерал Тарнавський відходить в останню дорогу.

Прощає його народ, прощають товариші зброї, прощає Митрополит.

Серед жалібної тиші святу Євангелію читає... Зпід срібної партіяршої бороди спливає голос як чиста, спокійна ріка, обливає домовину і спливає зі святоюрської гори далеко-далеко на цілий край.

Рівними рядами коло домовини стоять заслухані в святі слова колишні діти з Підлисся, колишні молодці з Розвадова, а тепер уже інеєм притрушені мужі.

— — — — — — — —

Сорок літ...

„Сорок літ проблукавши Мойсей
По Моавській пустині,
Приближився з народом своїм
Ік' межі Палестини“...

Може й справді!?...

Роман Купчинський.

Загальні Збори філії „Просвіти“ в Тернополі. Відбулися 2. червня ц. р. в салі Міщанського Братства при участи 209 делегатів читалень і 141 фізичних членів „Просвіти“ — разом 350 осіб. Збори відкрив і проводив ними голова проф. Іл. Брикович. Предсідник згадав померших у звітовому році членів „Просвіти“, присутні вшанували їх память вставши з місць і одноминутною мовчанкою. Протокол з попередніх зборів прочитав д-р Л. Онуферко, який теж протоколував хід нинішніх зборів. Загальний звіт з діяльности Виділу філії „Просвіти“ і зі стану просвітньої організації в повіті склав д-р Мих. Мелінишин — урядовець філії. З цього обширного і цікавого звіту варто подати деякі дані нарису: Бібліотека філії, яка є одною з найбагатших українських бібліотек в краю, збільшилась у звітовому році на ... книжок і мала з кінцем року 5924 книжок. З бібліотеки користало в році 347 осіб, перечитано 8277 книжок. Крім постійної бібліотеки в Тернополі, мала філія 4 мандрівних бібліотек, з яких користало по черзі кілька читалень. На терені тернопільського повіту було у звітовому році 604 звичайних членів „Просвіти“ ... спомагаючих. Число членів в порівнянні з мин. роком ... Причиною того була за висока членська вкладка і неякорисний відгомін останнього збору Т-ва „Просвіта“ у Львові. Для скріплення освітньої та організаційної праці по читальнях відбуто заходом філії 8 районових нарад та 2 наради з участю представника Гол. Виділу. Крім цього скликано 33 місцеві освітні наради. За рік переведено 98 люстрацій і 67 зборів читалень. Разом всіх поїздок до читалень у звітовому році було 252, в яких побіч урядовців брали участь члени філіяльного Виділу і активніші одиниці з місцевого громадянства. Дуже позитивним явищем були освітньо-кооперативні виклади, які уладжено в 6 читальнях. Виклади тривали по 7 днів і охоплювали історію України, українського письменства, українського театру, садівництво й кооперацію. Прелєгентами від філії були: д-р М. Мелінишин, м-р В. Цюкевич, дир. Т. Гринкевич, Дм. Попадинець. Ці виклади тішилися великою фреквенцією слухачів. Курси для ліквідації неграмотности переведено в 10 читальнях. Скористало з них 278 осіб. Для цеї науки поширено в повіті 160 букварів „До сонця“. У звітовому році уладила філія велику академію з нагоди 70-ліття „Просвіти“ і концерт з нагоди 125-ліття уродин Шевченка. Обі імпрези були дбайливо підготовані та пройшли з повним моральним успіхом. У діловому році філія обєднувала 92 читальні. Між ними було кілька слабих, решта працювала нормально. Самоосвітніх гуртків, що вели планову працю, було 17. Дуже поширилося по читальнях голосне читання, особливо щоденної української преси. Зате ослабло читання наукових творів, зменшилося також число викладів. Власних читальняних домів у повіті було 60, у стадії будови 7. При будові нових домів бувають труднощі з воєвідства, яке по році і більше перетримує пляни будови. Не мають своїх домів і площ 16 читалень, головно на хуторах і в селах, де українці творять меншість. В 92 читальняних бібліотеках було у звітовому році 29573 книжок, в останнім році закуплено 2324 книжок. В останніх 8-ох літах читальні Тернопільщини закуповують що року пересічно книжок за 2000 зол. У звітовому році передплачували читальні 364 часописів і журналів. На загальне число членів по читальнях 12302 було 2160 хлопців і 840 дівчат. Пересічно на одну читальню припадало 133 членів. Прибуло у звітовому році нових членів 1123. В 1938 р. уладили читальні 292 вистав, 125 концертів і 27 святочних сходин. Хорів було 47, сталих 31, доривочних 16. Діяльних драм. гуртків 80, трубних орхестр 15, мандолінових 8, смичкових 1. Останні міжнародні події причинилися сильно до поширення радія. Число радіоапаратів по читальнях зросло з 9 на 23. Лихим наслідком радіофонізації був занепад організаційної праці по читальнях (в хорах, драм. гуртках, орхестрах). Збірка на витку до прапору „Просвіти“ дала 3633.20 зол. Касовий звіт, який склав д-р Вол. Лисий, виказує по стороні приходів 29924.45 зол., по стороні розходів 29853.74 зол., готівка в касі з днем 31. 2. зол. 70.71. Від Контрольної Комісії склав звіт дир. Роман Цегельський і поставив внесок на уділення абсолюторії Виділові. По звітах розвинулася дискусія, в якій порушено м. ін. справу народніх університетів (реф. Семчишин), відсутність молоді в просвітній праці Виділу (п. П. Коваль), жертвенність на національні потреби (п. Дм. Корбутяк) і ін. В часі дискусії зголошено дві листи Комісії-матки для вибору нового Виділу, першу з д-ром Ладиком, другу з о. Юриком. В голосуванні над цими внесками величезна більшість приявних заявилася за першою листою Комісії-матки, яка не виборі удалася на нараду в справі нового Виділу. Підчас нарад Комісії-матки предсідник відповів на порушені в дискусії питання, зокрема на закид п. Коваля про відсутність молоді при праці, кажучи, що Виділ кілька разів запрошував молодь до праці, але на жаль безуспішно. Від Комісії-матки запропонував д-р Д. Ладика голову, членів і заступників Виділу та делегатів на Заг. Збір Т-ва „Просвіта“ у Львові в дні 8. ц. м. Внески Комісії-матки перейшли великою більшістю голосів, проти цих внесків було ледви кільканадцять голосів. До нового Виділу філії „Просвіти“ входять: голова — проф. Іл. Брикович, члени: проф. д-р Я. Ярема, д-р Вол. Лисий, д-р Ол. Олійник, д-р Л. Онуферко, о. Ст. Ратич (зрезигнував, а на його місце прийшов заступник м-р В. Куріца) і м-р І. Решетуха. Заступники: дир. Іванна Блажкевичева і дир. Вас. Онуферко. Поза Комісією-маткою вніс листу нового Виділу о. П. Романишин, але ця листа добула дуже мале число голосів. По виборі Виділу частина присутніх чомусь уважала за вказане опустити збори, так наче б збори кінчилися по виборі Виділу. По ухваленні висоти вплат на організаційний фонд філії від читалень, поставлено ще кілька внесків і побажань до нового Виділу філії, до читалень і загалом до всіх просвітян і закінчено збори співом національного гимну.

оскол.

Фестин Кружка Р. Ш. в Тернополі. Дня 4. ц. м. уладив Кружок Р. Ш. в Тернополі на власній площі при вул. Коперника фестин, з якого дохід призначено на потреби Рідної Школи. Чи з причини весняної погоди, чи тому, що були в тому часі ще інші імпрези, на цьому фестині було так мало гостей, що в найменших селах бувають численніші фестини. Найкращою точкою фестину були ритмічні вправи учениць гімназії Р. Ш. Крім цього були спортові гри сокільської молоді. Пригравала трубна орхестра з Вірок Великих.

На „Мазепинськім Вечорі“ в Тернополі, що його уладжує „Молода Громада“ дня 18. червня 1939 р. співає наш відомий молодий співак Т. Юськів-Терен і рецитує рецитатор С. Чичул.

Станиславів.

Хор Дмитра Котка. Цей загально відомий хор дав у Станиславові у днях 2. і 3. VI. ц. р. два концерти з різними програмами. Доповнений новими силами склад хору представляється краще від попереднього. Одначе при тому зазначується досить замітна перевага тенорів, особливо у форте. Добір програми вказує на змагання диригента до звукових ефектів: часто мурмурандо, нагальні переходи з фортіссімо до піяніссімо, ритмічне прискорювання аж до незвичайно скорого темпа, при чому всеж дикція не терпить, а залишається усе вповні виразна. Це змагання до ефектів зазначується теж і в опрацюванні Д. Котком пісень так далеко, що властива пісня сходить просто на другий плян, як це добре було видно напр. у щедрівці „Ластo-

ни". Публики на першому концерті було трохи більше, як половина салі, на другому дуже мало. Зібрані гаряче оплескували виконавців. **ро-ро.**

Театр Йосифа Стадника (сеніора) загостив до Станиславова і дав 8 вистав. Дня 1. VI ц. р. виставив оперету в 4 картинах „Сіссі" Марішки, музика Крайслера. Титулову ролю відтворила з питомим собі артизмом Стефа Стадниківна. Дбайливі декорації, добра гра майже всіх, від яких усеж відбивала п-і Софія Стадникова своєю креацією. На жаль, дехто голосово слабий, музика теж не стояла на висоті. Може це й було причиною, що досить численна публика на першій виставі стояла на чорговій. Була нею драма В. Пачовського „Петро Конашевич - Сагайдачний у Білгороді", що йшла в неділю 4. VI. аж в 21. год. У понеділок виставлено ще пєсу Вернера „Люди на кризі". На жаль, і на цій дуже добрій і концертово заграній пєсі (Йосиф Стадник у ролі професора, Софія Стадникова в ролі його жінки) було дуже мало публики. Просто прикро, як не доцінюють цього театру. А є в ньому такі добрі сили і також між молодими надійні одиниці. Правда, що дещо пізно розафішовано вистави та й не дуже обдумано репертуар. Може інший його добір і чергування були б принесли театрові крім морального ще й матеріяльний успіх. Сподіємося, що цей симпатичний театр краще підготовить свій найближчий побут у нашому місті, тоді певно не пожалує того.

Академія в честь Лесі Українки відбулася заходом Філії „Союзу Українок" у неділю 4. VI. ц. р. в 15 год. у салі „Сокола". В першій частині програми спершу виголосила промову Оксана Лемеха. Відтак жіночий хор Філії під управою Я. Барнича (чи нема дирігентки жінки?) заспівав „Лагідні ночі весняні". П-ні Барнитова виголосила декламацію, Галя Двулітна при акомпаніяменті Марійки Тимківної заспівала Січинського „Бабине літо" і „Не співайте мені сеї пісні"; а на домагання публики ще й „Якби мені черевики". Ми чули цей голос давніше і ствержуємо, що школа Муз Інституту ім. Лисенка у Львові дає дуже скорі й гарні висліди. У Двулітної замітний поступ у науці співу. Цей сильний і приємний сопран є вже на дорозі до правильної емісії і є надія, що при пильній праці може дійти до значних успіхів. З черги Марійка Тимківна заграла на фортепіяні з Бетовена сонати оп. 81. а. 2. і 3. частину. Виконання дуже додатньо вражало своєю прецизністю і віддало концертантці признання. На закінчення першої частини хор співав „Вже весна воскресла". Цей хор подобався. У другій частині програми відіграв аматорський драм. гурток „Сфінкс" драматичну поему Лесі Українки „Адвокат Мартіян". Ця пєса йшла вже премієрою на святочному вечорі цього гуртка в память поетки ще в грудні минулого року і здобула повний успіх. Тепер виставлено її в тій самій обсаді, тільки в ролі Альбіни виступила замість п. Н. Кичунової п. Червонякова. В інших ролях: Мартіян — П. Крушельницький, Валет — Р. Кичун, Іпеген — Г. Курило, Констанцій — І. Деревь, Мім — І. Кульчицький, Воротар — І. Батринчук, Аврелія — Н. Борковська, Моціла — М. Висоцька. Грали, як і на премієрі дуже поправно. Ставив і режисерував Р. Кичун. Публики дуже мало.

Коломия.

З концертової салі. В суботу, 3. червня ц. р. завітав до Коломиї з концертом скрипак Володимир Цісик. Ще тому кілька літ учень тутешнього Музичного Інституту ім. М. Лисенка. Який гордий може бути Інститут на такого вихованка. В салі Народнього Дому — не богато публики. Відомо, наше громадянство за мало цікавиться музикою загалом, і своїми концертами зокрема. Але ті, що звиклися з нетерпеливістю вичікували початку концерту. Вкінці коло 9 год. почався концерт, заповіджений на 8. Появу скрипака та знаменитого акомпаніятора - композитора Н. Нижанківського привітали приємні оплесками. Програма концерту складалася зі самих поважних, тобто широких у своїй формі творів. Ясно, що п. Цісикові йшло про те, щоби слухачів обдарувати справжньою глибокою музикою, не обманювати їх дрібничками, в котрих часто немає ані тіні з музичного мистецтва. При цьому додаю, що скрипак виконав усі твори без нот. Кожний мусить подивляти цю феноменальну память. На вступі послухали ми Кореллі - Леонарда „Ля Фоліа" (варіяції). Як на початок, твір за тяжкий. Вичувалося, що скрипак ґонікрався в цеж мусів вложити не надто додатньо на сам твір. Чи не краще надавався би на початок якийсь короткий технічний етюд? Відтак був Концерт Д-дур Люіджі Боккеріні. Цей великий твір виконав скрипак з такою ніжною тонкістю, перлистою технікою та таким великим зрозумінням для класичного духа, що справді не лишив нічогісінько до побажання. В другій частині концерту слухали ми новіших композицій. Спершу Поему оп. 25. Е. Шоссона. Це велика форма, багата змістом і технікою. В неї вложив скрипак всю свою душу. Відтак був оригінальний еспанський танок — Хота Мануель де Фалли. Твір дуже оригінальний, притаманний духові еспанців. І тут знаменито простудіював його та вжився в нього скрипак, що прекрасно передав контрасти поодиноких частин: жваву з гострим гарячим темпом та повільну з південним, пристрасним сентиментом. З черги відіграв п. Цісик Мусоргського-Душкіна „Гопака" та Новачека „Перпетуум мобіле". В обох творах виказав ще раз непересічну техніку. Як наддаток відіграв ще „Славянський танок" Дворжака - Крайслера, бо розентузіязмована нечисленна публика не хотіла позволити йому зійти зі сцени, нагороджуючи віртуоза заслуженими щирими оплесками. Справді, таку гру з усіми найкращими технічними здобутками, тими ніжними спіккатами, стаккатами, глибокими подвійними тонами, енергійною бравурою та з такою тонкістю чуття рідко доводиться чути. **Я. А.**

Театральна вистава. В неділю 4. червня ц. р. виставило Драматичне Товариство ім. Тобілевича в Коломиї комедію Гр. Цеглинського „Соколики". А. Антоненко в ролі Шкаралупки вдоволив публику своєю грою, головно в комічних ситуаціях. Гарасевич в ролі Малогубки зовсім удатно вивязався зі свого завдання як провідник соколиків. До попередніх достроювався теж Червінський в ролі Кашкевича. З усіх дієвих осіб вибилась на перше місце п. О. Хомицька, знана публиці як непересічна драматична артистка із попередніх виступів. Цим разом грала добре ролю Настуні, служниці Шкаралупки. Вдатним був і виступ М. Вовсуль, що змагала вжитися у ролю Юрії Доброходської, і також І. Гнатчукової, що в ролі Анни Щедоброї вдоволила публику не тільки гарними костюмами, але й бездоганною грою. Сама комедія, що віддзеркалює зовсім вірно побут української інтелігенції в половині XIX ст., вже перестаріла. Тим і пояснюється брак матеріяльного успіху. Побажаним було би, щоб Виділ подбав про вибір пєс з більш актуальними проблемами, тим вдоволив би публику, яка нераз виявила вже своє більше зацікавлення українським театром. **В. М.**

Гостина хору Котка. В четвер 8. червня ц. р. загостив до нас на один вечір відомий хор Дмитра Котка. Доволі численна публика, між якою бачили ми чимало неукраїнців, із захопленням вітала й оплескувала кожну пісню. Рецензії-реклями цей хор не потребує: зразкове фінезійне виконання кожної точки тієї ідеально вспіваної й здисциплінованої 14-тки, яку ми бачили на сцені, свідчить, що провід хору вповні свідомий свого завдання: пропаганди високої співацької культури. На репертуар цим разом склалися, крім „Бурлаки" Леонтовича, „Страшного суду" Демуцького-Котка та „Вие буря" Недільського, майже самі народні пісні укладу Лисенка („Гей гук, мати") Кошиця („Дума про Нечая"), Гайворонського (стрілецькі „Тьох, тьох", „Накрила нічка"), а найбільше самого Котка („На городі верба рясна", „Гей, Карпати" з гуцульськими коломийками, Купаля, Дзвони, Косарі), зараджовані дуже цікаво. Милою несподіванкою був виступ бандуриста І. Маслишака, який захопив своїм, у нас давно вже невиданим і нечуваним національним інструментом цілу салю. Його справді мистецьке орудування тим ніжним многострунним інструментом зробило б було ще сильніше враження, якби ми були почули ще й пісню, бо уявляємо собі бандуру перш за все як інструмент для дострою до пісні, головно думи. І власне на ту думу ми даремне чекали. Вкінці прохання до частини публики, щоб змилувалася і над виконавцями і над тими, котрі не вміють спізнитися, та приходила в час, не давала на себе чекати трохи не цілу годину. Та погана звичка спізнятися „для фасону" просто деморалізує нас.

Гвіздець.

Народній концерт у честь Т. Шевченка у Гвіздці. В неділю 4. червня ц. р. вшанувала читальня „Просвіти" у Гвіздці 125-ліття народин нашого найбільшого Поета концертом, на якого програму склалося гарне змістом і виголошенням вступне слово м-ра В. Грабка, продукції мішаного хору з Назірної під умілою управою п. Олімпії Карпинської, мужеського хору з Острівця, декламації: „Гамалія" (виголосив зовсім удачно Пригродський) та одна дитяча (дуже симпатична), та пісні виконані хором коломийської молоді під управою А. Михалевського. Назірнянський хор, стильово зуніформований, відспівав Пшеничка „Руїна", народне „Козака несуть" і „Ой, на горі василечки". Цей молодий хор мав дуже гарні місця; голоси, правда, не надто сильні, декотрі трохи за різкі, але доволі вспівані й вивязувалися задовільно з нелегких для початківців пісень. Трохи за слабо й монотонно, хоча й доволі поправно, випали продукції мужеського хору: „Світе тихий", „Садок вишневий", „Ой горе тій чайці небозі" та „Лунає клич: Вперед у бій". Хор коломийської молоді має вже свою вироблену марку й його виступ зустрічається всюди з заслуженим аплявзом. І тут виповнена по береги селянами саля слухала з захопленням його точок: „Учітеся, брати мої", „Шумить, гуде дібровонька", „Дударик", „Верховино; „Купи мені, мамо, намисто" з гарними й добрими голосами виконаними партіями. Концерт закінчив національний гімн. Вражав немило брак „Заповіту" на самім початку концерту. Та адміністраційний реферат коломийського староства вважав за вказане „Заповіт" заборонити, хоч перед тижнем співали цю пісню за його відомом на іншому сільському концерті. Та й не тільки „Заповіт"; цілу низку невинних пісень (до її) співаних деінде на концертах без перепон, як також половину вступного слова й кілька декламацій, та загально виголошуваних, скреслив цим разом олівець референта. Недавно та сама доля постигла кантату „До Основяненка" в програмі коломийського концерту. **Гість**

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Погоні, год. 11.30 передполуднем. Останні змагання за мистецтво Окружної Ліги **Україна — Юнак (Дрогобич).**

Грище Світезі. Год. 17.30 попол. **Зоря — Стел,** змагання за мистецтво Б-кляси.

Перемишль. Грище Сяну, год. 5 пополудні. Останні змагання за мистецтво О. Л. **Сян — Погонь (Стрий).**

Винники. Грище Дніпра. Турнір Тенісового змагання за мистецтво Львова.

Листування Редакції.

Вп. Дописувачів, які уртують у справі своїх дописів, повідомляємо, що постараємося використати все можливе в найближчих днях.

Вп. А. К., Самбір: Бажане в лиші-справі. Тоді помістимо теж статтю про культ праці.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідповідає

ТЕАТРИ.

Великий театр.

Субота 17. 6. год. 20 Виступ лавреатів міжнар. танк. конкурсу в Брукселі.

Неділя 18. 6. год. 16 „Субретка"; год. 20 „Пірат".

Понеділок 19. 6. год. 18. „Субретка".

Вівторок 20. 6. год. 20. „Пірат".

Середа 21. 6. год. 20 „Пірат".

Театр Рівнородностей.

Від суботи 17. 6. до середи 21. 6. вистав нема.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ВИННО:

17. 6. Дай …ю волю.
18. 6. Мати наймичка.
19. 6. Сорочинський ярмарок.
20. 6. Безталанна.
21. 6. За молдавський престіл.

ПЕРЕГІНСЬКО:

22. 6. Дай серцю волю.
23. 6. Сорочинський ярмарок.
24. 6. Мати наймичка.
25. 6. За молдавський престіл.
26. 6. Вельможна пані Кочубе…

ВАЛІВРНА:

27. 6. Дай серцю волю.
28. 6. Сорочинський ярмарок.
29. 6. Безвольник.

Український Театр ім. І. Котляревського.

КОПИЧИНЦІ:

17. 6. Пригода в Черчі.
18. 6. Зоря над Почаєвом.

З Копичинець їде театр до Чорткова, Борщева і Заліщик.

Український театр Йосифа Стадника (Іскра).

КОЛОМИЯ:

17. 6. Сеоні.
18. 6. Гріх.

Український Хор Дм. Котка.

16, 17, 18. 6. Кути.
19. 6. Косів (кіно Аполльо).
20. 6. Соколівка.
21. і 22. 6. Жабє.
23. 6. Ворохта.

Українська Капеля … ім. Степана Орича.

17. 6. Рогатин.
18. 6. Звенигород, год. 8. …
18. 6. Городиславичі, год. 8. …
19. 6. Седлиська.
20. 6. Щирків.
21. 6. Миколаїв.
22. 6. Гряда.
23. 6. Старе Село.
24. 6. Будьків.
25. 6. Бібрка.
26. 6. Ляшки.

Вашему (оваціюству) і …ристам Старе Село.

КІНА.

АМБР: „Ястуб".
АПОЛЬО: „Поза особливим життям".
…ЯНТИК: „Світ сміється".
ДАЙКА: „Битва на Бродвею" і колір. додаток.
ВАЙТИК: „З піснею через життя" і „Сімʼя в товариствах".

ВАНДА: „Німий герой" і „На хмародері".

ГРАЖИНА: „Зов пустині".

ЕВРОПА: „Залюблені вороги" і „Клопоти малої пані".

КАСІНО: „Утеча в незнане".

КОПЕРНИК: „Серця вуличників".

МАРУСЕНЬКА: „Знахар" і „Проф. Вовчур".

МЕТРО: „Коли цвітуть бози" і „Листи з поля бою".

МЕТРО: „Гра життя".

МУЗА: „Всюди жінка" і „Бльонд небезпека".

ПАКС: „Неадара" в Димшею і додатки

ПАЛЯС: „Два чоловіки пані Вікі".

РАЙ: „Веселий чура".

РІЯЛЬТО: „Шалений хлопець".

РОКСІ: „Дочка Шангаю" і колір. додаток.

СВІТ: „Невидне проміння" і „Льокай ясновельможної пані".

СВЯТОВІД: „Зорро" і „Легкодух".

СТИЛЕВВЕ: „Жінка, яку кохаю" і ревія.

ТОН: „Люди з завулка" і „За заслоною".

УТІХА: „Остров засудженців".

ХИМЕРА: „Мала міс Бродвей".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Альпейський рай".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

СУБОТА, 17. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 8.00 Для шкіл, 8.15 „З мікрофоном через Польщу", 11.00 Для шкіл, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуд. авдиція, 13.00 Плити, 13.25 Орхестра, 14.20 Рільн. гутірка, 14.30 Біржа, 14.45 Театр Уяви, 15.15 Попол. концерт, 15.45 Госп. вісті, 16.00 Денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Скрипка, 16.45 Про квіти, 17.00 „Шлеська фонтана", 17.10 Плити, 18.00 Концерт, 19.00 „Характери" (говорена повість), 19.30 Для закорд. поляків, 20.00 Поліські пісні, 20.25 Розмова зі слухачами, 20.35 Спорт, 21.40 Інф. авдиції, 21.00 Симф. концерт, 22.05 Муз. фейлетон, 22.25 Концерт, 23.25 Денник.

НЕДІЛЯ, 18. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Ранок рільника, 7.30 Для села, 8.00 Денник, 8.15 Концерт, 9.00 Богослуження, 10.30 Реліг. гутірка, 10.45 Плити, 12.03 Музичний ранок, 13.05 „Наші сели потевсові, 13.15 Музика, 14.45 Твори Міцкевича, 15.00 Пісні, 15.15 Львівська варта, 15.35 Сіл. читанка, 15.45 Для молоді, 16.30 Скрипка, 16.55 Спів, 17.15 „На плянтації каучуку", 17.30 „Фестіваль пол. штуки", 19.00 Театр уяви, 19.35 „Війна в кавярні", 20.05 Спорт, 20.10 Інф. авдиції, 21.00 Муз. фестіваль, 22.25 Спорт, 22.4 „Відпочинок у кавярні" (скеч), 23.00 Денник.

ПОНЕДІЛОК, 19. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Музика з плит, 8.00 Для шкіл, 8.10 Плити, 8.15 Гутірка для купців, 11.30 Авд. для новобранців, 12.03 Полудн. авдиція, 13.00 Попул. музика, **13.15 Вакац. лектура, гут. в укр. мові д-ра М. Рудницького,** 13.40 Година наймол., 14.35 Госп. вістки, 14.45 Театр Уяви, 15.15 Балет. музика, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Попол. денник, 16.10 Актуальна гутірка, 16.20 Класич. твори, 16.45 Наук. хроніка, 17.00 Вістки з міста й пров., 17.10 Із спікерового пережитого, гутірка, 17.50 Акт. спорт. гутірка, 18.00 Військ. орх. з Львова, 18.45 Вибір звання — про господ. студії, 19.00 Військова авдиція, 19.30 Орх. з Вильна, 20.25 Хлібороб. скринька, 20.35 Спорт, 20.40 Інформ. вістки, 21.00 Симф. концерт з фестівалю, 22.00 Відголоси сили й слави, 23.25 Останні вістки, 23.30 Закінчення авдиції.

ВІВТОРОК, 20. ЧЕРВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Музика з пл., 8.15 Хворі з уроєння, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полуднева авдиція, 13.00 Попул. музика з плит, 13.40 Концерт бажань, 14.35 Г… под. вістки, 14.45 Каюком по наших ріках і озерах, 15.00 Попул. концерт, 15.45 Господ. вістки, 16.00 Попол. денник, 16.10 Акт. гутірка, 16.20 Спів. речит., 16.45 Літер. хроніка, 17.00 Гутірка, 17.10 Фінляндія — слов.-муз. авд., 17.45 Техн. скринька, 18.00 Кварт. Бетовена, 19.00 Авдиція для робітників, 19.30 Орх. з Познаня, 20.25 Хлібор. гутірка, 20.35 Спорт, 20.40 Інформ. вістки. 21.00 Симф. концерт з фестівалю в Кракові, 22.05 Дипльомат. приготова Вел. Війни, 23.25 Ост. вістки, 23.30 Закінчення авдиції.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

СУБОТА, 17. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Укр. комунікати,** 20.15 Оперетка, БІЛГОРОД 21.00 Концерт, БЕРЛІН 20.00 22.00 Комунікати, 20.15 Концерт орхестри й хору, БРНО 20.00 Вечір розваги. БУДАПЕШТ 22.00 Оперова музика, ГАМБУРҐ 20.30 „Клівія" опера Досталя, ГІЛЬВЕРЗУМ 20.25 Оперткові мельодії, ЛЬОНДОН 20.00 Концерт, МІНХЕН 20.15 Вес. вечір, РИМ 21.00 „Реквієм" Берліоза, СТОКГОЛЬМ 20.55 Кабарет.

НЕДІЛЯ, 18. ЧЕРВНЯ 1939.

БЕРЛІН 12.00 Розр. концерт, 15.30 Весела музика, 18.00 Розр. музика, 19.20 Вязанка мельод. орх., БУДАПЕШТ 12.30 Орх., 18.10 19.00 23.00 Цигав. музика, 20.00 21.00 „Паяци" опера, 21.20 22.00 Танк. музика; ВІДЕНЬ 13.00 Попул. музика. 15.10 Смичк. квартет, 16.00 Віденьграє, 19.00 Нар. пісні, **19.50 Українські комунікати,** БРАТИСЛАВА 15.30 Словацька нар. музика, 21.00 Твори Ліста, 22.00 Цигал. музика, ДОЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Попол. музика, 18.30 19.00 Орх. і сол., 20.15 21.00 „Аїда" оп., 22.20 Соната.

ПОНЕДІЛОК, 19. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати,** 18.55 19.00 Форт. квартет Штравса, 22.30 Твори на віол. й форт., БЕРЛІН 15.00 Вес. мельодії, 18.00 Розр. концерт, 20.15 21.00 Оперетк. мельодії, БУДАПЕШТ 17.10 Концерт сальон. квінт., 20.25 21.00 Опер. орх., 22.00 Твори Ліста на форт., БРАТИСЛАВА 17.00 21.25 Нар. пісні, 22.10 Слов. муз., ДОЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Попол. музика, 19.15 Вес. музика, 20.40 21.00 Симф. концерт, 22.20 23.00 Камер. музика, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт, ПРАГА 17.15 Камер. музика, 18.30 Попул. концерт, 23.00 Концерт чеської музики, РАДІО ПАРІ 19.00 Орх., 20.30 21.00 22.00 „Бруммель" опера Гана, РИМ 22.30 Концерт мадригал., 23.15 Танк. музика.

ВІВТОРОК, 20. ЧЕРВНЯ 1939.

ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати,** 16.00 Розр. концерт, 20.15 21.00 Симф. концерт, 22.35 23.00 Танк. музика, БЕРЛІН 19.00 Опер. мельодії, 20.15 21.00 Танк. музика, БУДАПЕШТ 17.40 18.00 Циган. музика, 19.25 20.00 Легка музика, 21.10 Голянд. нар. пісні, 22.00 Орх., БРАТИСЛАВА 19.30 20.00 21.05 Концерт, ДОЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Попол. музика, 17.00 Конц. шк. хорів, 17.30 Розр. музика, 19.15 Вес. музика, 20.30 21.00 Камер. концерт, 21.15 Пісні, МІЛЯНО 17.15 Скрипк. концерт, 21.00 22.00 23.00 „Аніма аллегра" оп., ПРАГА 16.00 Попул. концерт, 17.15 Розр. музика, 18.30 Оперет. мельодії, 22.10 Концерт лавреатів, РАДІО ПАРІ 18.15 20.30 21.00 Камер. музика, РИМ 17.15 23.15 Танк. музика, 22.00 Форт. речіт.

Біржа

Львів, 16. червня 1939.

ГРОШІ

Бельги бельг. 90·87—90·87, Доляри америк. 533·00—533·00, Доляри канад.— 531·50—531·50, Фльор. гол. 283·62—283·62 Франки франц. 14·15—14·15, Франки шв. 120·40—120·40, Фунти англ. 25·01—25·01 Гульд. гдан. 100·25—100·25 Кор. данські 111·53—111·53, Корони норв. 125·52—125·52 Корони шведські 128·62—128·62, Ліри іт. 19·10—19·10, Марки фінляндські 11·00—11·00, Марки нім. срібні 86·00.

Акції.

Банк Польський 106·00, Цукор 36·00—36·00, Вугіль 32·00—32·00, Лільпоп 85·50—85·00. Моджеїв 19·00—19·00, Островець 79·00—80·00, Стараховичі 54·25—54·00, Жирардів 50·00—00·00, Габербуш 59·00

Тенденція сильніша.

Папери.

4 і пів внутрішня 60·50, 3 інвестиційна 1 ем. 76·75, серія 81·75—00·00. 2 ем. 78·00 серія 00·00—00·00, 5 конверсійна 65·00 5 колійова 61·00—61·00, 4 прем. дол. 39·50 4 консолідаційна 61·50—60·50.

Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 16. червня 1939.

За 1 кг. масла дес. бльок. без оп.	2.45
За 1 кг. масла дес. бочк. з опак.	2.50
За 1 кг. масла експ. з оп. дає зачет	2.50
1 л. молока	0.15
1 кг. яєць	0.95

Тенденція на масло знижкова, на молоко та яйця вдержана.

СПОВІСТКИ.

Конкурс на приняття кандидатів до Гр.-кат. Духовної Семинарії у Львові на акад. рік 1939-40. Подання вносити до Митрополичого Ординаріяту у Львові до 20. серпня 1939 і долучити: свідоцтво хрещення і миропомазання, свідоцтво зрілости і всі гімназійні свідоцтва, свідоцтво моральности від Уряду Парохіяльного або Деканального, точний опис життя. В поданні зазначити, чи прохає місця застереженого для жонатого чи безженного священика і чи готов присвятитися місійній праці. На канцелярійні видатки і на відповідь долучити 2 зол. поштовими марками і подати свою адресу. 1264

Вступний іспит до Кооперативного Ліцею Р. С. У. К. у Львові Техніцька ч. 1. відбудеться перед феріями 23. і 24. червня, по феріях 30. і 31. серпня п. р. Докладніші інформації в проспектах, які Дирекція Ліцею на бажання висилає за зворотом порта. 1258

Дирекція Жіночого Торговельного Ліцею Українського Інституту для дівчат у Перемишлі повідомляє, що вступний іспит до I-ої кляси ліцею відбудеться в днях 26. і 27. червня 1939 р. Додаткові зголошення й інформації про ліцей приймає до дня 23. червня Дирекція Жіночого Торговельного Ліцею Українського Інституту для дівчат Перемишль, Татарська 4. 1268 1-3

Марія з Левицьких і Володимир Козаки зложили в Адміністрації „Діла" зол. 20.— на Кружок Р. Шк. ім. Т. Шевченка Стрийської дільниці замість повідомлення про своє вінчання.

Вписи до всіх кляс від I—VII єдиної виключно дівочої всенародньої школи Р. Ш. у Львові ім. Т. Шевченка відбуваються щодня від год. 10—12 в шкільнім збмінії при вул. Мохнацького 12. 1263

КУПНО — ПРОДАЖ

ПОЛОВИНУ нової поверхівки, 600 сяжнів городу; парцелі на Кадетській, продають — Улиця Любельської 15, мешк. 6. 1251 1-1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ФОТОГРАФ РЕТУШЕР зараз знайде постійну працю. Писати до Адміністрації „Діла" під „Фотограф". 1228 3-3

МЕШКАННЯ

СОНЯЧНІ покої умебльовані до винайму, Підлісків п. Татарів. Зголошення Топольницька, Павликів 14 А. 1187 3-3

ВЕЛИКИЙ гарний покій і кухня повнокомфортовий вже вільний Войтівська 2 ріг Личаківської. 1226 3-3

СОНЯЧНИЙ покій і кухня від зараз до винайму, вул. Орли ч. 11, Богданівка. 1227 4-5

КІМНАТА умебльована Тереси 2 а, м. 11 до винайму службовцеві або службовниці. 1249 2-2

УМЕБЛЬОВАНА кімната з окремим входом, лазничка до вжитку, до винайму для урядника-урядниці від 1. липня вул. св. Тереси 2 ц І. пов. Перфецька. 1266 1—8

ПЕРШОРЯДНЕ чотирокімнатне мешкання або осібні кімнати при вул. Гловінського 2, І. п. на час від 1. 7. до 30. 9. дешево до винайму. Зголошення також: Студентська Домівка. 1271 1-1

ЛІТНИЩА

ГРЕБЕНІВ — три кімнати кухня, разом або окремо винайму. Мала вілля, найкраще положення. Проф. Чубатий, Львів Окульського 8. 1190 2-2

ДОРА, пансіон „Мальва", побіч двірця, поручає соняшні кімнати, електрика, першорядний харч, ціни низькі. 1182 2-11

ТРУСКАВЕЦЬ-ЖИВЕЦЬ вілля „Карпати" вул. Дрогобицька 27 поручає вигідне помешкання. Кімнати соняшні, ціни поміркований. 1185 7—45

В ГАРНІЙ лісистій околиці близько Львова, догідне літнище з утриманням для кількох осіб від 1-го липня. Зголошення Ліницька, Яворів, Косцюшка 18. 1229 3—5

ГРЕБЕНІВ. Український комфортовий пансіон „Марошко" провадить Радкевичева. 1250а 1-5

ДОРА. Першорядний пансіон „Саренка" (є укр. управі) в прегарному затишному місці, поручає соняшні кімнати з великими верандами. Харч добірний. Ціни приступні. 1262 1—4

ДОРА. Пансіон „Рома" д-рової І. Приймової, напроти ліса, над гірським потоком, сад, світло електричне, харч першорядний. 1208 2-8

ВОРОХТА, першорядний пансіон „Марія" під управою Анастазії Лебедової поручає вигідні кімнати і дуже добрий харч. 1258 1-6

ДОРА біля Яремче. Пансіон „Мета", в прегарному положенні, соняшні, бальконові кімнати — відкритий цілий рік — поміркований ціни. 1265 1-8

ВІЛЛЯ „Симфонія" Ділок п. Микуличин поручає соняшні кімнати з повним удержанням, ціни приступні. 1-1

РІЖНІ

СТОЛЯРНЯ М. ФЕДИНСЬКОГО Львів, вул. Вабликевича 27. поручає по приступних цінах гуцульсько-мистецькі уладження власних проектів, також галантерію й інші модерні гарнітури. 2888 31-52

ПАРАСОЛІ до саду, жіночі, мужеські і дитячі майже **ЗАДУРНО**

в найтривкіших гатунків що не промакають і не тріскають, найоригінальніші моделі сезону 1939 р. поручає першоряд на вирібня парасолів „СІКО" віддавна відома фірма Зіхер і Коркес, Львів, Легіонів 29 в Пасажі праворуч зараз побіч „Орбісу". Репарації і покриття виконує мо прецизійно на місці ЗА БЕЗЦІН.

Отже хто хоче бути вдоволений нехай зверне пильну увагу на докладну адресу і ЧИСЛО ДОМУ.

ПНЕВМАТИКИ **„STOMIL"** дешеві і добрі

поручає по фабричних цінах

Витовд Транда

Львів ул. Академічна 7. 1235 1—12

Ощадний

найдешевше закуповує перед виїздом всілякі косметичні та гигієнічні артикули тільки в ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 2. Коперника 15 а, Галицька 16.

Бандажист і ортопедист

М. ПОЛЯЧЕК в Самборі 83.

Пропуклинові бандажі для вжитку при найбільших пропуклинах. Спеціяльні паси проти опаду шлунка. Бандажі проти матиці. — Гумові панчохи проти жиляків. Ортопедичні підкладки під плоскі стопи. Гумові сечники. — Штучні ноги і руки.

Ортоп. корсети проти кривого хребетного стовпа. Ортоп. апарати для направи скривлених стіп тощо.

Ілюстровані цінники задурно.

289

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рями, оправа образів найдешевше. — Шклярство. В. Стельмах. Вул. Коперника 22, тел. 245-79. 245 8-10

ЛЕДІВНІ зол. 49.— великий формат, фабричний склад Рентшнер, Легіонів 87. 1206 2-5

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2741 61-0

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ, виконує найдешевіше перше та єдине українськеритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. 8. 2816 58-0

ЛЕДІВНІ — кухонні меблі — фабричні ціни — „Меб-лик" — Мільвіз — Сикстуська 30. 1148 5-10

ЖІНОЧЕ білля, а саме: дитячі сорочки, нічні комбінації, комплети, реформи купите Пані, найліпше — просто у фабриці білля „Пав", Сикстуська один. 1186 4-5

НІЧНІ мужеські сорочки по 4.90, 5.90, 6.90 жіночі 3.25, 4.50, 6.90 та хлопячі і дівочі поручає: Фабрика білля „Пав", Сикстуська один. 1186 4—5

ХЛОПЯЧІ льняні сорочинки, поплінові, сіткові і мішанцеві та підштанці в ріжних гатунках поручає: Фабрика білля „Пав", Сикстуська один. 1185 4—5

ПОШЕВКИ гладкі по 1.95, 2.90, лляні по 75 і 95 сотиків, копертя на коядри 7.90, 9.80 поручає також до міри Фабрика білля „Пав", Сикстуська один. 1185 4—5

ВІЧНІ ПЕРА направляє найкраще „ПРЕЦИЗІЯ", тепер Шайнохи 1. 1254 1-10

ПІЖАМИ мужеські, найновіші — по 11.50, 12.90, 13.90, жіночі 8.50, 10.50, 13.80, дитячі у всіх величинах, поручає фабрика білля „Пав", Сикстуська один. 1185 4—5

КУПЕЛЕВІ плащі в гарних узорах по 13.50, 16.80, 17.90 поручає фабрика білля „Пав", Сикстуська один. 1186 4—5

МУЖЕСЬКІ спортові сорочки по 5.90, 7.90, 10.50, сіткові півруванки 3.50, 4.50, 5.40 та підштанці поручає у великім виборі Фабрика білля „Пав", Сикстуська один. 1185 4—5

ВИПРАВИ кухонні комплетні, емалія 65.—, алюміній 99.—, з млинками, залізом і т. д. Рентшнер, Легіонів 87. 1206 2-5

СТАРУ ҐАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. — Телефон 270-25. 1211 3-3

ВАННИ цинкові, балії, сідівки, великий вибір, Заяць, Оссолінських чотирнадцять. 1237 2-10

БЕЛЬСЬКІ МАТЕРІЯЛИ на убрання нижче ціни фабричних продаж. Роман Лаврук, площа Краківська 12. 1240 2-3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР

Роман ЛИСЯК

недуги шкірні, венеричні та лікарська косметика.

ЛЬВІВ, Оборони Львова 22 (давніше Сикстуська 56), Тел. 114-44.

Д-Р БРЕНТШНАЙДЕР

лікар дитячих недуг

Міцкевича 12, тел. 283-23

ординує 3—5 пополудні. 29 55

„ВОДОТЯГИ"

Бюро технічне і підприємство для інсталяцій водотягових, санітарної техніки та огрівання.

Львів, вул. Пелчинська 22, — тел. 23-156.

Станиславів, 3-го Мая 12.

РОВЕРИ ДНІСТЕР НАЙЛІПШІ 966 13—15

Інж. Юрій Пясецький

держ. уповажнений інженер будови

Львів, Мончинського 26, тел. 270-27.

виконує усі праці з обсягу: будівництва та промислової і житлової архітектури 2—6

Годинники

ПЕРСТЕНІ, ОБРУЧКИ СТОЛОВУ ЗАСТАВУ

поручає єдина українська крамниця

Р. ТАРНОВЕЦЬКОГО

ЛЬВІВ · ПІЛСУДСЬКОГО 11а

ПРИЙМАЄ ВСЯКІ НАПРАВКИ · КУПУЄ ЗОЛОТО І СРІБЛО

ПЕРШОРЯДНА ПРАЛЬНЯ **De Paris**

хемічно чистить, фарбує на всілякі кольори гардеробу жіночу, мужеську найновішими машинами. Ціни безконкуренційні на цілий край. Роботу виконує за 3 днів. Централя, Львів, Підвальне 8, філія Замарстинівська 8. На провінції шукаємо заступників. 1095 7-10

Уряд.-управнений архітект

Інж. Орест Гладкий

виконує всі праці з ділянки архітектури, як пляни житлових і народніх домів, церков, декорації нутра, виготовляє будівельні оферти, приймає нагляди і т. п.

ЛЬВІВ, УЛ. КЕНТШИНСЬКОГО Ч. 25 1186 3-5

Найкращі мужеські одяги замовляйте тільки в українській кравецькій робітні

М. БРУНЕЦЬ

Львів, Академічна 24. І. п.

тел.: 295-88.

1220 2—20

СПОРТОВІ ШАПКИ Й КАПЕЛЮХИ

поручає **БЕРКУТ** Бляхарська 11 Львів

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по . . зол. 0.15
купно, продаж, винайм і т. п. . . . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. [illegible]
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. [illegible]
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. [illegible]
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. [illegible]

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10